

NORDINGRÅ
med ULLÅNGER och VIBYGGERÅ.
(Ångermanland.)

I den s. k. Sexårgården, som 1314 och de närmast följande åren utgick af Upsala stift, bidrog *Norungaradh cum annexa* med ett årligt belopp af 12 öre, den högsta kvoten inom landskapet. (DS 3, n. 1946.) Det åsyftade annexet måste vara *Vldanger*, nuvarande Ullånger, ej *Vibygoradh*, hvilken socken som eget pastorat är uppförd i samma gård, skattande 6 öre. Men två år senare, nämligen 1316, då lösen för ärkebiskop Olofs pallium uttaxerades, äro alla tre församlingarna upptagna hvar för sig. Nordingrå khde skulle erlägga 3 mark och kyrkan 12 öre, Vibyggerå khde 2 mk och kyrkan 1 mk samt Ullångers khde 1 mk och kyrkan ½ mk (DS 3, n 2043).

När Vibyggerå och Ullånger senare kommo under Nordingrå som moderförsamling är ej känt, men sannolikt torde det skett redan omkr. midten af 1300-talet, ty härigenom förklaras delvis, att den dominerande ställning, som Nordingrå såsom prostsäte tidigt intog, bibehölls äfven efter Digerdöden. Då klockeskatten år 1531 under kon. Gustaf Wasa utgick, löste Nordingrå sin femskeppundsviktiga klocka med 200 mark och erlade dessutom i penningar 42 mk, hvaraf kyrkan dock behöll 3 mark till vin och aflate. Vibyggerå klocka vägde 4 skeppund, och församlingen erlade i lösen 50 mk i pgr och i koppar 3 skeppund 4 lispund samt dessutom 19 mk 7 öre, Ullånger utgaf för sin klocka 20 mk i penningar och 2 skeppund koppar samt i afradspenningar 16 mk.

Genom kgl. bref 11 dec. 1835 förklarades Vibyggerå såsom eget gäll och den nya khden tillträdde 1838. Beträffande Ullånger förordnade ett kungl. bref 20 mars 1891, att sedan dåv. khden i Nordingrå och komm. i Ullånger afgått från sina befattningar, Ullånger skulle afskiljas såsom särskildt pastorat och komministraturen där indragas. Men khden i Nordingrå begärde senare och erhöll af Kgl. M:jt tillstånd att redan under sin listid få frånträda Ullånger, som från 1 maj 1916 sålunda bildar eget gäll.

Nordingrå gamla stenkyrka, hvaraf ännu några rester kvarstå, anses förskrifva sig från 1200-talet och utvidgades under senare medeltiden. Cornell har i sitt arbete över Norrlands kyrkliga konst (Upps. 1918, s. 22) antydt dess utvecklingshistoria. Kyrkan saknade torn och omtalas i slutet af 1700-talet såsom rätt skröplig och förfallen. Det hände till och med, att hvalfvet öfver koret störtade ned och i sitt fall krossade och förstörde många grafstenar öfver församlingens forna präster. Fragmenten af dessa grafstenar funnos ännu här på 1820-talet.

Den nya kyrkan, anlagd strax söder om den gamla vid Vågsfjärdens norra strand, byggd 1820-25 och invigd 23 aug. 1829 af biskop Almqvist, utgör en rektangulär byggnad med tornet anbragt vid midten af norra långsidan. Tornets nedre våning var förr sakristia, hvarifrån en spiraltrappa ledde upp till predikstolen. Senare är sakristia uppförd å östra gafveln. Altaruppsats och predikstol äro 1828 förfärdigade af Jonas Edler. Kyrkan har undergått en grundligare restaurering 1920.¹ Af de gamla inventarierna finnas bevarade ett altarskåp med skulpturbilder och dörrar med bibliska målningar, angifvet såsom Brüsselarbete från 1510-20, ett processionskrucifix af förgylld koppar från samma tid samt åtskilliga andra föremål, till en del deponerade i kulturhistoriska museet i Hernösand.

Fiskarekapell omtalas vid *Sörfällsviken* och *Häggvik*.

KYRKOHERDAR.

1. Dominus **Olaus** de Nordhungaradh, prepositus Angermannie [1323-36], var före sin hitkomst år 1310 präst i Hilleshögs församling i Upland, då han jämte dåv. ärkebiskopen och andra förnåma män förordnades till exekutor af Ragnvald Ingessons testamente, däri han själf var ihågkommen med ett belopp af 6 mark. Såsom prost öfver Ångermanland intygar han jämte Hälsinglandsfogden Johan Ingemarsson, Upsalakaniken, sedermera domprosten Björn, lagmannen Uno m. fl. på tinget

¹ Nordingrå nya kyrka är afbildad i *Från ådalar och fjäll* 1916, s. 90.

i Umeå 16 juli 1324, att bonden Johan i Koddis och hans hustru Cecilia skänkt sin gård Koddis i Umeå socken jämte lösören till ärkebiskopen och domkyrkan i Upsala. Man ser häraf att Ångermanlands prosteri ännu vid denna tid omfattade Västerbotten. Omkr. år 1336 synes prosten lämnat Nordingrå och blifvit khde vid Vårfrukyrkan i Enköping, enär han 29 dec. detta år uppgör sitt testamente, hvori han till prästbordet i sin sockenkyrka Herkeberga skänker ett öresland tolfpänt och 8 penningland i Hälleby samt 9 penningland i Vällinge i Litslena socken, med villkor att khden i Herkeberga hvarje år skall den 1 december hålla en mässa för hans själ. Lefver ännu 1341, kallas f. d. prost i Ångermanland, då han som syndabot för sig och sin trogna tjänarinna Ragna till Helgeandshuset i Stockholm skänker 17 sättungsland i Åsänge och 7 sättungsland på 1/3 när i Vandesta (nu Vennersta), belägna i Nordingrå socken, samt en äng i Nora socken, men 1353 kallas han olim curatus och är då död. Hans sigill finnes afbildadt i B. Hildebrands Svenska Medeltidssigill, Serien 2, n:r 227. (DS. 2: 1650, 3: 2475, 4: 3268, 5: 3601.)

2. Dominus **Åke (Aako)**, prepositus Angarmannie [-1345], var otvifvelaktigt khde här i Nordingrå, då han den 25 apr. s. å. med iakttagande af landets lagvänjor (secundum leges Angarmannie) gjorde ett jordbyte med khden i Gudmundrå Nils Sylvestersson, hvilken afstod sitt fädernehemman i Vestra Skulla, Jumkils s:n i Upland, mot 5 sjættungsland i Grisastadh, som prosten Åke förvärfvat här i socknen. Bytesbrevet är dat. i Nordingrå och prosten synes för allo lämnat orten, däraf förklaras, att han gjorde sig af med sin fasta egendom här uppe i Ångermanland. Redan d. 13 aug. s. å. afyttrar han i Upsala denna sin nyligen tillbytta fastighet i Jumkil till Upsala domkyrkosyssloman Kjettilbjörn. (DS 5: 3940, 3984)

3. Dominus **Johannes** de Nordhungarath, prost öfver Ångermanland [1347-56], efterträdde prosten Åke, var tillstädes i Själevads prästgård 25 juli 1347 i sällskap med Jämtlandsprosten Agmund, fogden öfver Hälsingland Thorsten Styrbjörnsson och lagmannen i Ångermanland Høkar Pætharsson, vid ärkebiskop Hemmings visitation därstädes, då khden i Ragunda till ärkebiskopsbordet skänkte 1/12 i laxfisket i Remmeforsen. (DS 5: n. 4206.) I testamente skänkte dominus Johannes till munkklostret i Sko en kalk af silfver »pro anima sua». Han synes här aflidit ej långt före 1357.

4. Dominus **Nicolaus**, curatus in Nordingeradh, præpositus Angarmannie [1358], var den föregåendes närmaste efterträdare. Då ärkebiskop

Petrus fastlagssöndagen 12 febr. 1358 visiterade i Nordingrå, förband sig khden Nicolaus skriftligen att af guldsmeden Heine i Stockholm återköpa den silfverkalk, som hans företrädare testamenterat till Sko kloster, samt lofvade att utan dröjsmål insända densamma till klostret. I ärkebiskopens följe befunno sig Upsalakanikerna Petrus Arnolphi och Nicolaus Hermanni samt Hälsingeprosten Johannes i Bollnäs. (*Örn hj.* Dipl. T. 7, p. 634.)

5. Dominus **Johannes** de Nordhungeradh, curatus [1374], var jämte khden Thorsten i Nätra i Hernösunds hamn 1 okt. s. å., då ärkebiskop Birger därstädes upptog vittnesmål af Nicolaus Pætarsson i Utnäs, Styrnäs s:n, som varit närvarande och sett de råmärken i Uleå älf, som sades utgöra Upsala stifts gräns mot Åbo stift, då de förnyades under ärkebiskop Hemmings tid. (*Peringsk.* Monum. Upland. T. 1, p. 4.)

6. Herr **Peder**, prost och khde i Nordingrå [1489-1507], förut khde i Torsåker, nämnes närvarande ss. inkalladt vittne i ett råskillnads-mål mellan Aspby och Wiks byar, som afdömdes af lagmannen Olof Eriksson 5 dec. 1489.¹ Skall ock enligt en anteckning varit kvar här år 1507.

7. **Nicolaus Petri** [1514-49] var här khde år 1514 om icke förr. I febr. månad 1529 hade herr Nils i Nordungerådt och herr Peder i Nora rest ner till Stockholm för att ss. fullmäktige för Ångermanlands prästerskap hos kon. Gustaf I utverka frihet för den donerade kyrkojord, som de före kyrkoreduktionen innehåft skattefria, jämte begäran att för afradsjorden få erlægga 1 örtug för säland, som de förut utgjort till kyrkan. Deras ansökan beviljades med villkor, att 2 örtuger sälandet skulle erläggas för den jord kronan nu tillkom. Såsom prost i Ångermanlands södra prosteri redogjorde han för biskopstionden år 1539, hvilken enligt gammal stadga årligen utgick med 200 mark från kontraktet i ett för allt, förutom 14 mk i laxapenningar. År 1541 fick her Nils konungens kvittens på levererade 100 ungerska gyllen för prouesterijet i Ångermanland, item att K. Mj:t haffuer fördragit [?: efterskänkt] honom dhe 3 timber mårdskin, som han utfest haffuer. (KGR 13, s. 329.) Då kon. Gustaf år 1548 kräufde

¹ Originalbrevet, dat. in profesto beati Nicolai episcopi 1489, förvaras numera i Kulturhistoriska muséet i Hsand och är nyligen aftryckt af *E. Modin* i Arkiv för Norrl. hembygdsforskning 1923. Ordalagen äro belysande för tidens tingsvänjor. Herr Peder lade sina händer i kors på sina conscientia (egentl. på sitt samvete, här på sitt bröst) och betygade: »Swa hielpe mig Gud at pa then tiidh iak kirkeherre var i Torsakir oc iak berette ther gamble mæn i sitt yterste, tha sagde the alle medh en mwn oc ther pa toge the sin gudh ok bade sig swa gudh hullan at» och så angåfvo de rågränsen.

af kyrkorna deras öfverflödiga altarsilfver, utlevererade Nordingrå kyrka en förgylld monstrans om 6 löd. mark 13½ lod med en förgylld kopparfot, vägande 1 löd. mk 13 lod; Ullånger en liten förgylld monstrans om 2 löd. mk 14½ lod samt Vibyggerå en liten förgylld monstrans vägande 1 löd. mk 8 lod. Herr Nils kallar sig 18 jan. 1550 fordom kyrkiopräst i Nordingrå i en attest, bifogad Skellefteå kyrkbok, hvilken ådagalade, att kyrkoherden därstädes Johan Petri (d. 1530) varit hans broder. I 37 års tid hade herr Nils haft i pant ett hemman Sätra i Vibyggerå för lån till kyrkan. Det öfverfördes i 1551 års räkenskap till afradsjord och såldes sedermera. Han var då död.

8. **Dominicus Nicolai** (1551-74) var förmodligen från Vallby i Trögd. Hr Dominicus i Nordingeratt uppträder 20 juni 1551 på Nora ting som edgårdsman jämte flera af sina ämbetsbroder och fritager herr Nils i Nora från beskyllningen för trolldom. Han levererade 23 febr. 1554 äfven till kon. Gustaf I en silfverskål om 12 lod, som den då aflidne herr Nils i Nora testamenterat konungen. (KGR.) I likhet med företrädaren arrenderade han afradsjordarne Svinön och Öudt, (Öd), hvilka år 1555 upptogos den förra till 13 säland, den senare till 21 säland. Afgaf åt kon. Johan III trohetsförsäkran på allmänna landstinget i Bjerträ 29 okt. 1568 samt erhöll 12 febr. 1569 konungens tillstånd att tillbyta sig kronohemmanet Bärnsnäs här i socknen mot Ledinge skattegård i Vallby s:n i Upland. Äfven herr Dominicus är prost, enär han vid flera tillfällen levererar till konungen restantiemedel, t. ex. 2 mars 1558 ej mindre än 732 mk 5 öre, hvarå han erhöll konungens kvitto (KGR.) I 1571 års skattelängd för Älfsborgs lösen, som han jämte häradshöfdingen Erik Svensson i Medan undertecknat, upptages hans lösöre till: silfver 12 löd. mk 1 lod, penningar 72 mk 12 dlr, koppar 6½ pund, messing 2 pd, tenn 1½ pd, kor 14, ungnöt 16, får 23, getter 8, svin 7, hästar 2 för 50 mk, ston 2 för 15 mk, uppskattadt sammanlagdt till 1232 mk 6½ öre, hvaraf han utgjorde 10-delen med 123 mk 2 öre 6 pgr. År 1574 är det sista år, han undertecknat socknens tiondelängder.

En *Christopher Dominicison* i Nordingrå, som år 1569 var riksdagsrepresentant för allmogen, och en *Olof Dominicison* i Lidebölet, som äfven upptages i 1571 års skattelängd, torde varit hans söner.

9. **Henricus Engelberti** (1575-94) påträffas först ss. khde i Sidensjö åren 1566-74, och enligt den under denna tid utgående skatteläggnings för Älfsborgs lösen 1571 uppgick hans förmögenhet i lösören till sammanlagdt 1,533 mk 1 öre, hvaraf framgår, att han då var den

förmögnaste af Ångermanlandsprästerna. Vid sin utnämning till khde här i Nordingrå inköpte han 1574 för 840 mk Sättra hemman i Vibyggerå, där han 1586 hade en ladugård med 16 kor. Köpet bekräftades af kon. Sigismund 11 mars 1594. Han var 1588 prost öfver Ångermanlands södra kontrakt, stadfästades i prostaämbetet af ärkebiskop Andreas 1590 vid hans visitation och underskrifver 1593 Upsala mötes beslut i samma egenkap, men synes aflidit följande år. Genom kon. Joh. III:s bref 17 juni 1590 erhöll han 1 års frihet från utlagor och gärder för liden stor skada af vådeld, och för fullbordande af sin sons lärda studier bekom han s. å. ett rikligt understöd af ej mindre än 10 pd 7 söl. 1½ fat spannmål.

Sonen *Ericus Henrici*, inskrefs i Jena universitetsmatrikel 1592.

10. **Olaus Martini** (1595-1625) blef khde i Sidensjö 1574 efter företräddaren, som han likaledes här år 1595 efterträdde både som khde och prost eller penitentiarius, såsom han ock kallas. Han undertecknade 22 okt. 1595 riksdagsbeslutet i Söderköping. Då Johan Bureus år 1600 gjorde sin antikvariska resa till Norrland gästade han 3 okt. Mäster Olof i Nordingrå, hvilken förutspådde honom, att han skulle blifva ärkebiskop, en spådom, som dock icke slog in. År 1602 yrkade utsocknarne Ullånger och Vibyggerå på att oftare erhålla gudstjänst, men Upsala domkapitel resolverade, att khden icke skulle vara förpliktad att göra dem mer tjänst än halfva tiden mot Nordingrå, som det brukligt varit hafver och efter utgiften till prästens underhåll. »Så är han ock nu åldrig och behöfver derföre en af sina kapellaner sig till hjälp hemma, när han så kan behöfvas.» (Udpr. 27/2 1602.) Bland de uppgifter herr Olof meddelat Bureus är en af särskildt värde, i det den gifver en högst enastående inblick i ett kristet sjäslif från dessa tider. I Nordingrå fanns en bonde, f. d. nämndeman Anders i Skärsta (Jeresta?) omkr. 120 år gammal. När herr Olof kom till honom i hans svaghet och frågade, om han tyckte långsamt och ledsamt vara att ligga så ensam, medan folket och dottern, »som sytan skulle», voro på åker och äng, svarade han: jag är icke ensam, ty jag hafver alltid så vackert folk hos mig, Guds änglar, som gå och luta sig till mig in i sängen. Vid dem gläder jag mig, ty de sjunga så vackert; mäst sjunga de: Christus then rätta herren Gudz son i evighet, och den versen: All macht hafver tin fadher i händer gifvit tigh; så sjunga de ock: Gudh af sinne barmhertighet. När herr Olof råkade säga: fattig man, huru mår du? svarade han: jag är intet fattig, ty jag haver Jesus hos mig alltid. Han sade sig aldrig tagit mutor, när han satt för rätta, »utan en gång skänktes mig en täljknif». När tolfmännen icke gjorde rätt, lopp han strax från dem, och när han var på syner, gick han genast hem från de andra och följde dem aldrig »till

driks». (Sumlen s. 201.) Från sitt besök i Nordingrå har Bureus äfven antecknat, att biskopstolen i Nordingrå kyrkas kor var härliga gjord, som Vendels i Upland, samt att för altarskåpet i Nordingrå var utgifvet 300 mk. - År 1607 inköpte herr Olof 4 säl. i Barsta, som senare brukades som fäboställe under prästbordet. Laurentius Jonæ Psalmbok, som trycktes 1619, är främst dedicerad till prosten. Han synes ha aflidit år 1624, men knappast fått upplefva sin son Zacharias' sorgliga slut. Han är stamfader för släkten Anthelius.¹

Var 2:ne ggr gift. I senare giftet, som ingicks 1608, hade han *Anna Segersdotter*, dotter till knapen Seger Olofsson i Nensjö och änka efter khden Hans Larsson (Bure) i Säbrå. Efter andra mannens död återflyttade hon till Helgum i Säbrå, där hon afled 3/6 1632. (UB, manus. X 255 k.)

Barnen i 1:a giftet, antogo namnet *Anthelius*: *Johan Anthelius*, fil. mag. 14/11 1596 i Helmstädt, astron. professor i Upsala, sedan 1604 khde i Gefle, åtföljde ärkebiskop Kenicius 1616 på hans visitationer i Norrland, kontraktsprost öfver Gestrikland 1635, d. 1646; en hans son adlad *Solenblomma*; *Erik Anthelius*, monoculus, baccalaureus vid promotionen i Upsala 1600, khde i Falun; d. 1612; *Petrus Anthelius*, stud. i Upsala 15/2 1600; *Zacharias*, f. 1583, stud. 26/4 1600, reste ut till universitetet i Helmstädt 1605, senare inskrifven i ett jesuitkollegium i Olmütz, hemkom såsom kryptokatolik 1614, mag. i Grätz 1615, konrektor i Gefle, slutligen borgmästare i Södertelje, dömd till döden 1624 och afrättad på Stockholms torg.

11. **Petrus Er. Gestrinius** (1625-32), f. på 1590-talet, son af rektorn i Gefle skola, sedermera khden i Ljusdal Erik Nilsson Gestrinius, som själf härstammade från Bindböle by i Nordingrå; modern Anna Mårtensdotter från Gefle. Jämte två äldre bröder, Johan och Martin, inskrefs han ss. stud. i Upsala 1611. I sällskap med brodern Martin, som senare blef professor i matematik, begaf han sig till tyska universitet, där bröderna återfinnas immatrikulerade 15 aug. 1614 i Helmstädt, 10 mars 1615 i Wittenberg och 31 okt. 1617 i Greifswald, i hvilken sistn. stad de kreerades till filosofie magistrar 24 mars 1618. Samma vår återvände de till fäderneslandet. Petrus utnämndes till konrektor i Gefle 1620 samt till khde och prost i Nordingrå 1625, åtminstone var han prost vid sin död, ty hans efterlevande maka uppbar under de två följande åren prostetunnorna. Han afled 17 juni 1632.

G. m. *Brita*, som såsom änka bodde i Sund. På tinget i Nordingrå år 1636 kräfdes hon Olof Pedersson i Bindböle för en häst, som hon lånat honom, men som blifvit af en björn ihjälrifven, där han gick med ston på Olofs lotter.

¹ Detta framgår tydligt af den synodalafhandling Theses de Justificatione, som sonen Joh. O. Anthelius utgaf till prästmötet i Upsala 1606 och hvilken han främst tillägnar Venerando et charissimo suo patri Dn Olao Martini, præposito & pastori in Nordingrå.

Barn: *Erik*, satt i befallningsmannens stad på tinget i Själevad 14/4 1648; *Elisabeth*; *Malin*; *Petrus*; *Martinus*.

12. Mag. **Nicolaus Ol. Bozæus** (1634-72), f. 1591, son af borgmästaren Olof Michelsson Bose i Hudiksvall och Karin Olofsdotter. Kom till Gefle skola 1607, till gymnasiet i Västerås 1610 och blef student i Upsala 1614.¹ Prästvigdes på kallelse af ärkebiskop Petrus Kenicius 1620, hvarefter han s. å. afreste till utlandet för att idka studier och vistades hufvudsakligen i Rostock, Wittenberg och Jena. I Rostock utgaf han redan 1620 en akademisk afhandling. Huruvida han då promoverats till fil. mag. vid universitetet, är ej känt, enligt en annan uppgift skulle detta skett först 1623, men i likpredikan, som hölls öfver honom, nämnes intet därom. Sistnämnda år återkom han till fäderneslandet och blef år 1625 förordnad till konrektor i Gefle skola efter företrädaren samt efter 9 års verksamhet på denna plats af ärkebiskop Kenicius och Upsala domkapitel år 1634 insatt till khde i Nordingrå med tillträde 1 maj s. å. Då ärkebiskop L. Paulinus 1642 höll visitation i Norrland, fästes han uppmärksamhet på Bozæi framstående egenskaper, hvarför han utnämnde honom till kontraktsprost i Ångermanlands södra kontrakt efter den aflidne Jonas Linnerius i Hsand. På grund af tilltagande sjuklighet erhöll B. 1672 tillstånd af superintendenten P. Steuchius och konsist. i Hsand att öfverlämna pastoratet till sonen Christian, som redan 1668 fått öfverta befattn. som kontraktsprost. Efter en stilla beredelse och sedan han från predikstolen låtit uppläsa sitt sista farväl till sina församlingsbor, afled han 27 dec. 1674 samt begrofs 2 jan. följande år, hvarvid superintendenten själf höll likpredikan öfver den gamle vördade själasörjaren. Allt från hans tid lära Nordingråborna hafva antagit ett mera hyfsadt uppträdande, hvartill prosten genom fordran på god ordning och kyrkdisciplin mycket bidragit. Genom hans åtgöranden uppfördes 3 kapell af trä vid de aflägsna fiskarhamnarne Norrälfsviken, Grönhamn och Barsta², där gudstjänst emellanåt under sommartiden förrättades. Nordingrå kyrka prydde han på egen bekostnad med högkor och ett epitafium.

G. 27/2 1625 m. *Christina Forselia*, f. 21/1 1610, dotter af khden i Forssa Christian Andreæ och Malin Eriksdotter; hade under ett 42-årigt äktenskap med henne 13 barn, 6 söner och 7 döttrar, af hvilka endast 2 söner och 2 döttrar

¹ Enl. likpredikan öfver honom tr. 1675, men i studentmatrikeln är han ej detta år uppförd.

² Han erhöll guvernörens tillstånd 16/3 1665 att till uppförande af fiskarkapellet i Barsta få taga den landslega, som byamännen i Fälsvik uppburu af främmande fiskare vid ett där-liggande kronans skär, Fågelskäret (Ådb. 28/8 1665).

öfverlefde fadern. Prostinnan afled före sin man 4/11 1667 och begrofs i Nordingrå kyrka 11/1 1668.

Af barnen: *Christian*, f. 1626, faderns efterträdare; *Malin*, f. 1628, g. m. komm. i Hsand, sedan khden i Undersåker Petr. N. Berghem; d. i Refsund 1699; *Petrus*, stud. i Upsala 2/10 1652, d. i Paris på 1660-talet; *Catharina*, f. 23/3 1634 i Gefle, g. m. lektor, sederm. khden i Tuna Olof Lidman; d. 12/12 1668; *Brita*, f. 16/1 1638, g. 1657 m. lektor J. Wibonius i Hsand; d. 10/1 1662; *Olof*, f. 1640, eloquentiæ lektor i Hsand, omkom jemte sin hustru på svag is 1671; *Erik*, f. 1644, khde och prost i Selånger, d. 17/5 1699; *Elisabeth*, f. 1648, g. m. khden och prosten H. Bohlin i Själevad; d. 1720.

Tr.: Disp. physica octo acroaseos Aristotelicæ libros strictim deliberans, præes. *Joach. Juagius*, resp. *Nicolaus Olai Gevaliensis*. Rostochiæ 1620.

13. Mag. **Christian Bozæus** (1673-86), f. 15 okt. 1626 i Gefle, företrädarens son; inskrefs ss. stud. i Upsala 28 okt. 1647, där han efter aflagda gradualprof promov. till fil. mag. 27 sept. 1655 och kvarstannade inpå följande år, då han blef log. et phys. lektor vid Hsands gymn.; 2:e teol. lektor 1667, beklädde rektoratet åren 1660 och 1667. Redan 30 mars 1665 hemställer superintendenten P. Steuchius hos K. Maj:t på faderns, prosten N. Bozæi upprepade bön, att sonen måtte efter hans död succedera honom vid pastoratet i Nordingrå; pastoratet var visserligen icke regalt, men för trygghets skull mot konsistoriets växlande beslut anhöll superintendenten, att K. Maj:t ville här ingripa och konfirmera sonen till efterträdare. Synes ha tillträdt 1673. Superintendenten hade redan 4 maj 1668 förordnat honom till prost i Södra Ångermanland. Afled 1686. Hans änka begärde lifstids-frihet på ett hemman Walmsta i Nordingrå 20 jan. 1690 under åberopande, att hennes man i lifstiden varit 20 år lektor och på alla tre kyrkornas i pastoratet reparation användt en sådan flit, att de i verkligheten lära bevaras. Trolldomsprocesserna inföllo under hans tid.

G. i Upsala 1/1 1657 m. *Justina Eriksdotter Sahlström*, (så kallar hon sig i ett egenhändigt bref 1690) dotter till rådman Erik Larsson i Upsala och Brita Fredriksdotter.

Barn: *Erik*, f. 5/8 1663 i Hsand, d. ss. stud. i Upsala 27/10 1683 samt begr. i hemorten i jan. 1684; *Nils*, stud. 1686, regem. auditör vid lifgardet till häst, d. 1708; *Petrus*, f. 1670, khde i Sunne, d. 1715; *Christian*, stud. 25/8 1688, auditör vid artilleriet, d. i Lifland 1701; *Christina*, g. m. efterträdaren; *Brita*, g. 8/6 1677 m. khden i Skellefteå Nicolaus Buscherus; *Justina*, g. 19/6 1692 i Nordingrå m. khden Olof Orstadius i Hälsingborg; *Sara*, g. m. khden Per Omnberg i Rödön.

Tr.: Disp. naturam naturatam tenui penicillo adumbrans, præes. *O. Unonius* Ups. 1651. - De concursu causæ primæ cum actionibus causarum secundarum, id. præes., ib. 1654.

14. **Michael Ström** (1688-1709), f. i Arnäs s:n och Ströms by, son till kaptenen vid Ångermanl. infanteri Per Michaelson Ström. Stud. i Upsala 19 juli 1657, inskrefs i Ångerm. nationen ht. 1658; fil. kand. 1667: blef gymn. adj. och konsist. notarie i Hsand 1668. Han begaf sig 1670 till främmande land för att inhämta experiens och förfarenhet i det, som hans studier syntes akta och fordra, men råkade under sin peregrination i Österrike och Böhmen i många lifsfaror både för stråtröfvare och andra illvilliga människor, så att han efter Guds nådiga befriande utur deras händer nödgades begifva sig tillbaka till sitt fädernesland. Han begärde då någon plats in foro politico, men Kongl. regeringen resolverade 31 mars 1671, att domkapitlet skulle bereda honom någon skoltjänst, hvarför han 5 juni s. å. utnämndes till det lediga græcæ ling. lektoratet i Hsand att tillträda samma höst, dock med villkor att ej något intrång sker i demortui lectoris viduæ nådår. Han fick emellertid s. å. utbyta tjänsten mot eloquentiæ-lektoratet. Förordades af superint. P. Steuchius 12 juli 1680 till något pastorat, hvarvid han angaf, att lektor Ström själf begärde att efter sin svärfaders (Chr. Bozæi) dagars tal komma till pastoratet och præposituram i Nordingrå. Rektor vid gymnasiet 1673 och 1684, blef teol. lektor primarius 1686 samt tillträdde här pastoratet 1 maj 1688. Deltog i 1694 års prästmöte i Hsand. Han berömmes för sitt ordningssinne; upplade här i församlingen ordentliga kyrkböcker. Afled 24 apr. 1709.

G. 1) m. *Anna Björnklo*, dotter af kronobefalln.man i Ångermanland Knut Ingelsson Björnklo;

2) m. *Christina Bozæa*, företrädares dotter, d. 20/6 1688 efter kristelig och gudelig beredelse, begr. 15/7 s. å. af superint. Math. Steuchius;

3) m. *Margareta Fontelia*, dotter af khden i Gefle P. Fontelius och änka efter konsist. notarien i Sthm Olof Hiller; d. i Nordingrå 25/12 1730, 77 år 10 m.

Barn: *Christian*, f. 1679, med. d:r i Hardewijk 1707, provinsialläkare i Nerike och Värml., d. i Örebro 2/5 1710; *Petrus*, f. 1682, khde i Grundsunda, sedan i Nora; *Erik*, f. 1686, rådman i Sthm, titul. borgmästare, utgaf i Upsala 1705 en disp. De Angermannia; d. 1760; *Justina*, f. 1689, d. 11/2 1697 (8 år 6 v.).

Tr.: De educatione, præs. P. E. Ljungh. Ups. 1665.

15. Mag. **Johan Joh. Huss** (utn. 1709), f. på 1660-talet, son till guvernementfiskalen Joh. Huss. Stud. 31 okt. 1688; slotts pred. på Dalarö 1695; fil. mag. 1700; pastor vid artilleriet 1701; af K. Maj:t 27 nov. 1709 utn. till khde i Nordingrå. Konsist. i Hsand, som tidigare rekommenderat afl. past. Ströms styfmåg Hans Omnberg till tjänsten, skrifver 21 jan. 1710, att då genom säker underrättelse från Sthm till dess kunskap kommit, att den nådigst konfirmerade khden i Nordingrå mag. Joh. Huss aflidit, förnyade det sin rekommendation. Änkan begärde 1717 för sig

och sina små omyndiga barn någon hjälp, om icke annat dock af begrafningsmedlen, eftersom hon råkade i den olyckan, att hon icke fick njuta nådåret, i det hennes man dödde, förr än han fick tillträda pastoratet. (Hdpr. 20/7 1717.) Barnen kommo att besitta stamgodset Ofvanede efter farfadern.

G. m. *Anna Lambert*, dotter af Berndt Lambert, köpman i Umeå, och Brita Wennman.

Barn: *Greta*, g. 1) m. länsman Hans Wislander, 2) m. länsman Måns Bodin i Torp; *Brita Magdalena*, g. m. brukspatron Lorentz Hammar vid Galtström; *Stina Juliana*, f. 1710, g. 1730 m. gästgifvaren Jonas Sjöberg i Djupsjö, Njurunda.

Tr.: De antiquis humandi ritibus, præ. *A. Goeding*. Ups. 1698. - Johannes Huss Bohemus delineatus, præ. *J. Esbergius*, ib. 1699.

16. Mag. **Hans Omnberg** (1710-32), f. i aug. 1666 här i Nordingrå, föräldrar: bonden Hans Olofsson i Omne och Margareta Olofsdotter. Kom i skolan 1676, i gymnasiet 1684 och blef student 10 sept. 1687 i Upsala; promoverad fil. mag. 1697; tjänstgjorde som adj. i Maria församling i Sthm 1700. Utn. till eloquentiæ lektor i Hsand 1702, tilltr. 1703; teol. lektor primarius, sedan han 1706 i Upsala aflagt offentligt disputationssprof pro lectione; beklädde rektoratet i gymn. s. å. Khde i Nordingrå 1710; kontraktsprost öfver Södra Ångermanland, præses vid prästmötet i Hsand 16 och 17 jan. 1717, då materien De angelis ventilerades. Prosten Omnberg var »en mycket älskad, drifvande, auktoriserad och behaglig man». Han afled 30 mars 1732 och begrofs följande Kristi himmelsfärdsdag 18 maj.¹

G. 1705 m. *Gertrud Hiller*, f. 1674, dotter till konsist. not. Ol. Hiller i Sthm och Margareta Fontelia; sålunda styfdotter till företrädaren; änka efter lekt. Martin Djupedius i Hsand. Hon begrofs i Nordingrå 12/2 1761; 86 år 6 m.;

Barn: *Catharina*, f. 5/4 1706, d. 29/6 s. å.; *Hans*, f. 12/9 1707, d. 29/10 s. å.; *Olof*, f. 9/12 1708, teol. d:r, prost och khde här n. 18; *Elisabeth*, f. 25/11 1710, d. 4/2 1711; *Johan*, f. 25/5 1712, fil. kand. v. häradsh., just. borgmästare i Gefle, d. i Sthm 10/3 1765 och begr. i Storkyrkan; g. m. Margareta Krapp; *Michael*, f. 11/1 1714, begr. 18/4 s. å. 11 veckor g.; *Petter*, f. 5/6 1716, begr. 16/9 s. å. 13 veckor 5 d.

Tr.: De fatis reipublicæ Atticæ, præ. *J. Salenius*. Ups. 1695. - De causis mutationum in republica, præ. *E. Obrecht*, ib. 1697. - De peccato in Spiritum sanetum, præ. *J. Palmrot* ib. 1706. - Svenska och lat. grafverser öfver Martin Sohlberg, Angerm. 1689, Joh. Nording 1690.

¹ Hans genom kyrkhvalfvets instörtande sönderslagna grafsten, bar följande inskrift:

OSSA SUIS OMNBERG FINITIS CANA DIEBUS |
HOC SUBTER TVMVLO FESSAQUE MEMBRA LEVAT |
HUMUS HOMO OMNIS | Gen. Cap. III. v. 19. |

MAG. JOHANNES | JOH. OMNBERG | PAST. NORDINGR. ET | ANGERM. MERID. PRAEP. | CUM
UXORE | HONESTA MATRONA | GERTRUDH OLAVI | FILIA HILLER.

17. Mag. **Olof Kenzelius** (1733-53), f. 10 juli 1697 i Torp. Föräldrar: khden därst. Joh. Kenzelius och Märta Olofsdotter Huss. Stud. i Upsala 3 okt. 1713, promov. fil. mag. 16 juni 1719. Med förbigående af Hsands konsist. blef han af biskop G. Wallin prästv. 1722; i anledning häraf gjorde lektor J. Eurenus en skarp erinran om kyrkolagens åtlydnad, och konsist. förklarade, att förenämnda handel var ett hastverk, som konsist. vid detta tillfälle af högvörd. herr præsul skall begära ändring uppå, så att sådant ej vidare ske måtte. (Hdpr. 14/11 1722.) Kenzelius uppehöll under läseåret 1722-23 teol. lektors befattningen, då lektor Göran Wallin j:r gjorde sin utrikes resa. Utn. 1724 till skolmästare i Torneå, mot landshöfd:s och magistratens i Torneå önskan, hvarföre han 9 dec. s. å. begärde gunstig transport och tillstånd att sätta vikarie i sitt ställe. Han blef därpå konrektor i Hsands skola, utn. logices lektor 12 nov. 1729, tilltr. 1730; beklädde rektoratet vid gymnasiet sistn. år. Khde i Nordingrå med nådig fullmakt 4 dec. 1732, tilltr. 1 maj 1733. Presiderade med heder vid prästmötet i Hsand 1738 i st. f. den sjuke khden P. Ström i Nora; honor. prost 23 mars 1745. Afled 16 maj 1753 till församlingens stora sorg och afsaknad och begrofs 5 juli med likpred. af superintend. Kjöörning.

G. m. *Margareta Djupedia*, f. 8/5 1698, dotter till lektor Martin Djupedius, styfdotter till företrädaren. Hon afled i Arnäs prästgård 2/1 1774.

Barn: *Gertrud*, f. 28/4 1727 i Hsand, g. 4/10 1750 m. häradsh. i Ångermanl. Joh. Fredr. Biberg; d. på sin gård Näsland vid Hsand 13/3 1792; *Märta Elisabeth*, f. 13/10 1728, g. 4/10 1750 m. konrektor, sedan prosten och khden Olof Genberg i Offerdal; *Margareta*, f. 18/11 1729, g. 11/7 1755 m. prosten Carl Genberg i Arnäs; *Anna*, f. 31/5 1731, g. i Näskott 26/9 56 m. regem. skr. Per Sandvall på Andersön i Jämtland; *Johannes*, f. 14/7 1732 i Nordingrå, d. ung; *Catharina*, f. 9/11 1733, d. 15/11 s. å.; *Barbro Christina*, f. 11/3 1735, d. begr. 21/12 s. å.; *Olaus*, f. 10/6 1737, d. 9/9 1740.

Tr.: De obligatione juramenti promissorii, præs. *J. Steuchius*. Ups. 1717. - De quæstione an diversitas religionum reipublicæ expedit, præs. *F. Törner*, ib. 1719.

18. Dokt. **Olof Omnberg** (1756-57), f. 9 dec. 1708 i Hsand. son till prosten Hans Omnberg i Nordingrå. Stud. 2 okt. 1725; prom. fil. mag. 15 juni 1731. Prästv. i Hsand 4 juni 1732 till nådårspred. efter fadern; kollega i Hsands skolas 2 kl. 1735, i 3 kl. 1737, konrektor 1741; efter enhällig kallelse utn. khde i Ljustorp 19 dec. 1744, tilltr. 1745; begärde sommaren 1753 tjänstledighet för brunnsdrickning, den han till sin hälsas stora skada i brist af medhjälpare måste förledne år försumma; tilltr. Nordingrå pastorat 1 maj 1756, utn. till prost s. å. När Greifswalds universitet firade sin 3. sekels jubelfäst, promoverades prosten Omnberg till teol. doktor, d. 19 okt. 1756. Afled här 7 juni 1757.

G. i Sthm 7/8 1733 m. *Christina Elisabeth Noræa*, f. 1712, dotter af khden Magn. Noræus i Nora församling i Upland. Hon bodde i Kjörnings by ss. änka med 2 döttrar.

Barn: *Johan*, f. 17/4 1735 i Nordingrå, häradsh. öfver Södra Hälsingland, d. 30/4 1782; *Magnus*, f. 2/5 1736 i Hsand, fil. mag. i Greifswald, prästv. 1763, adj. i Offerdal, d. 21/4 1769; *Olof*, f. 24/1 1738 ib., komm. i Brunflo-Lockne; *Gertrud*, f. 12/4 1739 ib, d. 12/10 1740; *Petrus*, f. 11/1 1741 ib., notarie i Upsala rådhusrätt, advokat, d. 1771; *Gertrud Margareta*, f. 14/3 1744, gift; *Martinus*, f. 19/7 1746 i Ljustorp, d. 15/4 1747; *Catharina*, f. 11/10 1747, d. 21/3 1748; *Christina Elisabeth*, f. 16/4 1749.

Tr.: De consensa et pacto tacito, præ. *F. Törner*, Ups. 1728. - De præcipuis affectionibus juris naturalis, præ. *A. Grönwall*, ib. 1731.

19. Dokt. **Lars Ramström** (1760-78), f. 1700 i Säbrå, son af bonden Olof Larsson i Ramsås och Märta Eriksdotter. Stud. i Upsala 30 sept. 1718; efter aflagda examina promov. fil. mag. 4 juni 1728; docent i filosofiska fakulteten vid Upsala. universitet 1730; konsist. not. och gymn. adj. i Hsand 1732-34; utn. græcæ ling. lektor 10 okt. 1733, tilltr. 1734; andre teol. lekt. 1743; förste teol. lektor 1744; gymn. rektor fyra gånger, näml. åren 1737, 43, 50 och 56. Vid khdevalet efter Omnberg hade lektor P. Holmbom erhållit de flesta rösterna, men K. Maj:t utnämnde lektor Ramström, som tillträdde här maj 1760. Prästbordet och prästgården synas varit i förfall, hvarför Ramström och Nordingråborna klaga, att företrädarens kreditorer ej lämnat något till dess iståndsättande, då han ej varit där längre än ett år. Prom. teol. doktor i Upsala 14 okt. 1772. »Han var en lärd och solid man, nitisk präst i sitt ämbete och exemplariska lefverne.» Afled 13 aug. 1778 och begrofs 10 jan. 1779.

G. 30/3 1742 i Hsand m. *Margareta Juliana Westman*, kronofogdedotter fr. Norra Ångermanl. och änka efter lektor Erik Walanger i Hsand. Hon afled i Norrbacka 3/1 1795, där hon jämte sin yngsta dotter var bosatt.

Barn: *Olaus*, f. 31/9 1742, begr. 19/2 1747; *Lars*, f. 17/8 1743, begr. 16/10 s. å.; *Lars*, f. 7/1 1745, begr. 31/1 s. å.; *Lars*, f. 26/5 1746, begr. 17/6 s. å.; *Märta Brita*, f. 31/5 1748, g. 11/7 1771 m. lektorn i Hsand Olof Walanger, d. i Hsand 8/12 1779; *Margareta*, f. 3/6 1750; *Margareta Juliana*, f. 30/10 1754.

Tr.: De cultu numinis naturali, 1, 2. præ. *F. Törner & E. Alstrin*. Ups. 1726, 28.

20. Mag. **Bengt Zimmerman** (1780-1807), f. 5 mars 1741 i Pyhäjoki s:n, Österbotten; föräldrar: hofqvartermästaren och kronobefallningsmannen Christian Z. och Margareta Holmgren, hvilka bodde på Leppäluoto hemman. Stud. i Åbo 1755 samt Upsala 4 nov. s. å.; fil. kand. i Upsala 16 dec. 1760; promov. fil. mag. 1761; återvände till Åbo,

där han inskrefs i Österbott. nat. 17 sept. 1763 och prästvigdes s. å. till regem. pred. samt blef slutligen past. vid Österbottens infanteri 1770; utn. khde i Nordingrå m. kgl. fullmakt 1780, utsedd att presidera vid 1799 års prästmöte i Hsand, men på grund af sjuklighet kunde han ej åtaga sig förtroendet, som öfverlämnades åt khden i Torsåker Rizén. Afled 1 april 1807.

G. m. *Maria Mathesia*, f. 26/7 1744, dotter till prosten i Pyhäjoki P. Mathesius, syster till prosten J. Fougts i Nora fru. Hon afled i Nordingrå prästgård 2/4 1810.

Barn: *Christian*, f. 24/6 1766; *Hebla Beata*, f. 1777, g. 22/6 1806 m. nådårsprästen här, sedan khden Carl Axel Rothoff i Föllinge; d. 6/7 1808 i Nordingrå; *Brita Sophia*, g. 1) m. en Fritz, 2) 3/3 1807 m. sin kusin handl. i Alicante, sedan i Livorno, kommerserådet Zefanias Westzynthius i hans 2. gifte; hon afled i Livorno 29/10 1853; *Maria*, f. 8/11 1780 i Nordingrå, g. 3/6 1808 m. handl. i Hsand Olof Åkerstedt; d. ss. änka i Sthm 10/8 1829; *Bengt*, f. 26/5 1782; *Anna Margareta*, f. 7/1 1787, g. 9/4 1810 m. exp. befalln. man, kammarskrifv. Carl Chr. Enbom, bodde i Skärsätt, Nora.

Tr.: De solemnitate ludorum sæcularium apud Romanos, præs. P. *Ekerman*, Ups. 1759. - De Joh. Angelo Arcimboldo, papali per Scandinaviam æruscatore, id. præs. ib. 1761. - Meidän wapahtajamme kuolema syndisten edestä ja syndisten siasa, etc. Sthm 1780. - Se autuaxi tekewäinen usko, edespandu saarnasa kahden kymmenennen ja ensimmäisen sunnuntain kolminaisuuden päiwästä Ewangelium. Sthm 1780.

21. **Dokt. Abraham Renström** (1809-34), f. 25 jan. 1763 i Hof på Frösön. Föräldrar: kronolänsman Jonas Renström och Beata Eleonora Sedenius. Förlorade redan vid 5 års ålder sin fader genom drunkning, och vistades i sina späda år hos morfadern, en gudfruktig, redlig och oförskräckt fältväbel, som deltagit i kon. Carl XII:s krig, och af hvilken han mottog intryck af gudsfruktan, allvar och bestämdhet. Efter skolstudier i Frösö och Hsand stud. i Upsala 1783. En treårig kondition ss. informator hos öfverste Stjernstam i Västmanland, som vid sin afresa till finska kriget 1788 tillika anförtrodde honom öfverinseendet öfver sitt boställe, förskaffade honom medel och tillfälle att förvärfva den akademiska graden år 1788. Efter ytterligare disputationiprof utn. han 1790 till e. o. amanuens vid universitetsbiblioteket, aflade teol. kand. ex. 1791 och prästv. 26 dec. s. å. af biskop Hesselgren för att biträda honom vid själavården i Säbrå prebendepastorat; vik. rektor vid Hsands trivialskola under rektor Z. Medéns sista år 1794-98; vikarierade vid åtskilliga tillfällen i de teol. lektorsbefattningarna och konsistorienotarietjänsten till och med år 1801; konsist. not. 1802; past. ex. s. å.; vik. under 3 år som förste teol. lektor; afl. teol. specimen 1805; andre teol. lektor 31 juli 1805. Då Häggdånger afskiljdes från Säbrå ss. särskildt prebendepastorat 1808, blef lektor Renström dess förste khde men utnämndes redan 31 dec.

1808 till khde i Nordingrå med tilltr. maj 1809; hon. prost och teol. d:r s. å. Genom statshvälfningen och ständernas sammankallande s. å. kom prosten Renström, som valts till stiftsombud, att därunder sysselsättas med de ansvarsfulla värf situationen kräfde, hvilket uppdrag förnyades de kort på hvarandra följande riksdagarna 1810, 12, 15 och 17, där hans fosterländska tänkesätt, fasthet och redbarhet förvärfvade honom allmän högaktning. Redan som konsist. not. hade han biträdt biskop Hesselgren; ss. konsistorieledamot åtföljde han biskop Nordin på visitationer. Utn. kontraktsprost i Ångermanl. östra kontrakt efter P. Rizén 1811 fungerade han ss. vice præses vid prästmötet 1812 och ordin. præses 1817. I Nordingrå blef en af hans viktigaste uppgifter att ombesörja den nya kyrkobyggnaden, hvartill grundstenen lades 1820; kyrkan fullbordades och invigdes aug. 1829. Renström erhöll vid biskopsvalet 1830 efter Franzén 3:dje rummet å förslaget. Han var en särdeles välvillig och ömhjärtad man, han och hans maka upptogo 16 värnlösa barn till uppfostran och delade med kristlig kärlek gärna åt de fattiga af sina jordiska håfvor. Från 1820 var han besvärad af darrning i händerna, ådragen vid en ämbetsresa till Vibyggerå, och ett fall från en häst åsamkade honom år 1831 en blodstörtning hvarefter han aldrig återfick sin forna hälsa. Aflod 12 febr. 1834 och begrofs 31 mars med likpredikan af dokt. Häggblad, hvarur en del af ofvanstående uppgifter äro hämtade. LNO 1826.

G. 1/9 1807 på Löfberg i Ljustorp m. *Lovisa Regina Berg*, dotter till räntmästaren och landskamreraren Jonas Berg och Hedvig Regina Forssberg; d. i Jämtl. 9/12 1860, 76¼ år g.

Barn: *Hedvig Eleonora*, f. 22/3 1812, g. 17/7 1836 m. öfverstelöjtn. Jakob Klemens Lilljesköld; d. i Östersund 19/7 1884; *Jonas*, f. 16/1 1816, possessionat i Småland.

Tr.: De versionis Alexandrinæ usu et auctoritate in emendando hodierno s. codice Hebræo. p. 2. præs. *A. Sundbäck*. Ups. 1787. - De præcipuis gentium barbarum vitiis. p. 1 præs. *D. Boethius*, p. 2, ipse præs. 1788-89. - Tirocinium theologicum, primas rerum sacrarum notiones sistens. Hsandiaë 1807. - Likpredikan öfver prosten, khden i Gudmundrå d:r Isac Norberg. Hsand 1819.

Efter d:r Renströms död afgick Vibyggerå till särskildt pastorat.

22. Mag. **Jonas Nordberg** (1837-54), f. 30 juni 1793 i Njurunda; föräldrar: bonden Jonas Mårtensson i Kråksta och Christina Svensdotter. Stud. i Upsala 29 sept. 1812, där promov. fil. mag. 16 juni 1818; prästv. i Hsand 6 juni 1819 till past. adj. åt prosten Nordén i Nätra, tillika komm. adj. därst. 1820; vikarierade i rektors klass vid Piteå skola från ht. 1822; utn. ord. kollega där 23 apr. 1823, men förordn. att fortfarande uppehålla rektors tjänstgöring; afl. past. ex. 1826 samt speciminerade för rektorat

s. å. Efter förnyadt förordnande 15 aug. 1827 att förestå den lediga rektorsbefattningen utn. till rektor i Piteå febr. 1829. Regem. past. vid Västerb. fältjägare 1830. Utn. khde i Nordingrå m. kgl. fullmakt 28 sept. 1836; hon. prost 20 Sept. 1837; v. kontr. prost 1842. Afled 25 apr. 1854. Orator vid jubelfesten i Piteå 1830.

G. 1) 17/1 1819 m. *Sara Maria Justus*, f. 5/7 1793, dotter till prosten Daniel Justus i Tegelsmora, Upl. och Sara Marg. Kjellin; d. 4/5 1839;

2) 24/6 1840 i Gudmundrå m. *Brita Christina Ulander*, bonddotter, d. i Nensjö 21/2 1892, nära 76 år g.

Barn: *Maria Justina*, f. 10/10 1819; *Augusta Mathilda*, f. 1821; *Euphrosina Sara Dorothea*, f. 1824; *Jonas Martin*, f. 9/8 1826, länsman; *Lydia Mariana*, f. 20/8 1828, g. 20/1 1853 m. s. m. adj. L. G. Södermark, änka 5/1 1885, bosatt i Runsvik, Tuna; *Karl August*, f. 9/6 1831, fil. mag. 1854. v. kollega i Umeå, drunknade därst. under badning 28/7 1855; *Sophia Christiana*, f. 9/1 1841, d. 18/3 s. å.; *Hampus Erik Abraham*, f. 1842, d. 30/1 1843; *Eugenia Christina*, f. 1843, g. 1867 m. grosserer Hansen, Kbh; *Sophia Clementina*, f. 1844, d. 4/5 1845; *Rudolf Immanuel*, f. 1845, d. 1/2 1846; *Emma Victoria*, f. 1847, innehade målarskola i Sthm, d. ogift 30/5 1920; *Thomas Vilhelm*, f. dec. 1848, ogift, gårdsägare och handlande i Nensjö, d. 4/8 1921; *Johanna Teresia*, f. 1850, g. 1870 m. Thomas Thiis, sågverksdisponent och bankman i Sundsvall, d. 8/2 1875 i Hsand; *Anna Louise*, f. 21/5 1854, d. 25/7 s. å.

Tr.: De fide historica Homeri in enarrando bello Trojano, præ. C. Tengborg. Ups. 1816. Pindari Pythiorum ode octava, suetice tradita, p. 1. præ. J. O. Höijer. ib. 1818.

23. Mag. **Erik Peter Lodell** (1856-70) f. 30 okt. 1811 i Stöde s:n; föräldrar: bonden Erik Svensson i Vesterlo och Brita Svensdotter. Stud. i Upsala ht. 1833; promov. fil. mag. 15 juni 1839; aflade undervisningsprof och vikarierade en kortare tid i Hsands skola vintern 1839; prästv. 13 dec. 1840 i Sthm på grefvinnan Löwens kallelse till huspredikant; tjänstgjorde ss. lärare i Nya Elementarskolan. i Sthm under åren 1840 och 41. Past. adj. i St. Jakobs och Johannis församl. 1 okt. 1841; past. ex. 25 nov. 1843; utn. regem. pastor vid Kgl lifgardet till häst och ledamot af hofkonsistoriet 11 apr. 1849. Organiserade s. å. en privatskola i likhet med Nya Elementarskolan i Sthm; tjänstg. e. o. kgl. hofpredikant 16 nov. s. å. Utn. khde i Nordingrå och Ullånger 17 jan. 1855; förordn. att förestå pastoralvården från juli 1856 till 1 maj 1857, då pastoratet tillträdde; v. kontr. prost i Ångermanl. östra kontrakt maj 1857; ordin. kontr. prost 13 juli 1859; var stiftets fullmäktig vid riksdagen 1859-60; predikant vid prästmötet i Hsand 1866; utn. khde i Vreta kloster i Östergötland 4 febr. 1870, tilltr. s. å. Afled därst. 21 dec. 1875,

G. 19/8 1850 på Grensholmen, Vånga s:n i Östergötl. m. *Ulrika Cath. Spens*,

f. 1/6 1819, dotter af majoren grefve C. G. Spens och Dorothea Elisabeth Cronacker; efter prostens död bosatt i Motala, d. där 19/3 1919, nära 100-årig, begr. i Vreta kloster.

Barn: *Clara Malvina Augusta Virginia*, f. i Nordingrå 23/5 1861, d. i Motala 26/9 1913 hos modern; *Alfhild Ebba Charlotta*, f. 23/5 1861, tvilling, d. 11/7 1864 i Nordingrå.

Tr.: De idea ecclesiae ex oratione Dominica concipienda, p. 4. præs. *J. B. Runsten*. Ups. 1838. - C. M. Agrell, Supplem. ad Lex. Syr. Castellianum p. 2, præs. *H. G. Lindgren*. ib. e. a.

24. **Petrus Brandell** (1870-1919), f. 22 juni 1819 i Nora, son af v. past., komm. i Ullånger Per Brandell och Anna Brita Geting. Efter skolstudier i Hsand stud. i Upsala 10 dec. 1842; prästv. i Hsand af ärkebisk. af Wingård 29 juni 1846, dagen efter Hsands domkyrkas invigning, och kallad att biträda v. pastor i Nora. Efter att ha fr. nov. 1847 till febr. 1848 varit komm.adj. i Bjerträ och kortare tid tjänstgjort i Häggdånger 1848 var han past. adj. i Nora till 1 sept. 1851, då han förordn. till v. komm. i Hsand; t. f. pastor i Häggdånger jan. 1852, t. f. pastor i Säbrå fr. 1 maj 1861; past. ex. jan. 1869. I nåder utn. till khde i Nordingrå 25 nov. 1870, tilltr. genast. Landstingsman under flera år. Märklig är den järnhälsa, som den värderade församlingsherden ägde. Ännu i sitt 94 år öfverraskade han sina socknebor med att predika i juldagens ottesång. Från 1907 var han stiftets senior och sedan 1909 svenska prästerskapets nestor. Den 29 juni 1916 kunde han fira sitt 70-årsjubileum som prästman, sedan han 8 dagar förut fyllt sitt 97 år. En sällsynt skickelse må man kalla, att den gamle khdens bortgång inträffade på aftonen samma dag som han fyllde jämmt etthundra år. »Sin hedersdag fick han upplefva synbarligen glad och lycklig öfver de många bevis på vördnad, tillgifvenhet och tacksamhet, som i rikt mått kommo honom till del från närstående, från församlingsbor och en vidsträckt krets af vänner och ämbetsbröder. På sista tiden hade den gamle på grund af försvagade krafter varit sängliggande, och högtidsdagen tillbragte han äfven till sängs, men med ännu alla själsförmögenheter i behåll. Han hade fullt klart för sig hyllningarnes innebörd och tog med märkbart intresse del af telegrammen, som lästes för honom. Fram på aftonen insomnade den gamle patriarken, liksom trött af dagens ansträngning, och hans anhöriga märkte knappt, att det var till den sista hvilan hans ögon slutits.» Han jordfästes den 29 juni, 73:årsdagen af hans prästvigning.

G. 1) 28/6 1850 m. *Carolina Magdalena Odén*, f. 1/3 1823, dotter till rådmannen i Gefle Nils Israel Odén och Eva Andrietta Öijmark; d. 22/7 1876.

2) 17/11 1883 m. *Anna Alfhild Maria Lagerstedt*, f. i Askersund 21/2 1849,

dotter till prov. läkaren i Karlstad Jakob Wilh. Lagerstedt och Sofia Maria Charlotte Julin.

Barn i förra giftet: *Israel*, f. 3/8 1858 i Häggdånger, urmakare och hemmansägare; *Petrus*, f. 12/2 1861, garfvere, d. 12/9 1886.

KOMMINISTRAR I ULLÅNGER.

1. Dom. **Olaus** (1530-talet), fader till ärkebiskop Nicolaus Olai Bothniensis, var sacellan här i Nordingrå, innan han kom till Piteå församling. Följande episod från reformationens brytningstid är upptecknad af sonen i hans numera förkomna Collectanea: »Medan pater pie memoriae var sacellanus i Nordingeråd, var der en munk i Ullånger, som under tiden döpte der lius åt allmogen, vigde salt; den var en Söndagsmorgon i Ullånger och döpte funtekiättilen. Med det samma kom salige pater och tog kiättilen och kastade honom ut genom dören och tog Bror Erik widh handen och ledde honom vth genom kyrkiodören, postea incipiebat concionando arguere superstitiosos auditores» (och därpå begynte han i sin predikan tillrättavisa sina vidskepliga åhörare).¹ Se vidare *Piteå komministrar*.

2. Herr **Henrik** [1551], kapelan i Nordingerat, uppträder jämte sin khde herr Dominicus på tinget i Nora 20 juni 1551, för att fritaga därvarande khde Nils från anklagelsen för trolldom. Han torde vara identisk med khden Henrik Engelberti, n. 9.

3. Herr **Sveno** [1569] i Nordengrå har untermtecknat prästerskapets försegling 25 jan. 1569, hvarigenom kon. Johan och hans arfvingar tillförsäkrades rätt till svenska kronan. Som herr Dominicus fortfarande var pastor, måste herr Sveno varit komminister härst.

4. **Joen Nilsson** [1583-84], sacellan i Nordingeradh, bodde i Häggvik. Då socknens tiondelängd för år 1583 utskrefs, råkade man att misskrifva slutsumman, och vid rättandet syntes »thet vara något maculerat». För att freda landskrifvaren Peder Månsson (Blix) för efterräkningar, gaf sacellanen ett intyg härom, dat. Häggevik 8 jan. 1584, bifogadt Ångermanlands handlingar för samma år (KA).

5. Herr **Spielle** [1586], förmodligen kaplan, bodde detta år i Nor-

¹ Palmsköldska Saml. i UB 308, s. 765, aftr. af *A. M. Magnusson*, Nicolaus Olai Botniensis. Akad. afh. Upps. 1898, s. 9, not 5.

dum i Nordingrå och uppföres i samma års mantals- och boskapslängd ss. ägare af 4 kor (KA).

6. **Sivardus** [1593] undertecknade s. å. Upsala mötes beslut ss. kapellan i Nordingrå.

7. **Jonas Olai** [1616-22] nämnes sacellan, då han utgaf Älfsborgs lösen åren 1616-18, bodde i Nyland 1622, blef antagligen khde i *Nättra* n. 7.

8. **Erik Georgii** [1625-50], kapellan här under dessa år och förmodligen något tidigare. Var präst redan 1607, enär han i Upsala domkapitelsprotokoll 7 apr. 1647 säges ha tjänstgjort i 40 år. I Ullångers kvarntullslängd för år 1650 står: herr Erik, utgammal och ingen tjänst förmår göra. Med sin hustru, som var från Vibyggerå, ärfde han jord såväl i Edånger som i Skofed, hvilka hemmansdelar han uppböd åt hennes släkt till inlösen 1638. Afled förmodligen 1650.

9. **Clemens Nicolai Nordman** (1650-62), f. i Nora s:n. Stud. i Upsala 18 nov. 1636. Efter ett eller annat års universitetsstudier, blef han af rektorn i den nybildade trivialskolan i Hsand, Tolfstadius, förordnad till kollega, men uppgafs tillika för sitt uppehälle idkat snickeri ss. binäring, hvilket ärkebiskopen fann mindre lämpligt, och skref 28 febr. 1644 till pastor Christopher i Hsand, att han skulle removera Clementem derföre, att han är en handtverkare och kan med sitt snickeri försörja sig, ett påstående, som tillbakavisades. Han synes fått kvarstanna vid skoltjänsten, ty prosten Anders Knutsson i Luleå skrifer 12 nov. 1645, att Clemens Nilsson lofvat flytta upp från kollegatet i Hsand som predikant till Luleå lappmark. Där stannade han blott ett och ett halft år. I Upsala domkapitel för d. 7 apr. 1647 heter det: Upplästes M. Nicolai præpositi i Nordingrå skrifvelse, hvarutinnan han förmäler om herr Erik, sin comministro, som nu hafver tjänt i 40 år och görs nu gammal, att han tjänsten intet beqvämigen göra kan, och sättja honom alldeles därifrån kan man intet, ty han måste dock hafva sin födo. Nu är där i provincien en skickelig prästman ben:d Clemens, som för någon tid sedan blef förskickad till Luleå lappmark, där han ock hafver varit och fått där en så stor ohelsa, att han ingalunda tröster dit förresa; och alldenstund denne Clemens är M. Bozæo välbekant, så begär M. Nils honom till kaplan uti herr Eriks rum, dock att han behåller salarium och giver dn Clementi en del däraf, och Clemens låter sig väl benöja med det, han af herr Erik bekommer. Domkapitlet godkände denna hemställan, så framt församlingen vore därmed tillfreds och herr

Erik intet härmed sker förnär. Från 1650 bodde herr Clemens i Utvik, blef slutligen khde i *Resele*. Se där vidare.

10. **Matthias E. Medenius** (1662-70), bodde i Skidsta. Sist komm. i *Hammerdal-Ström*.

11. **Johannes Nic. Ask** (1670-81), f. 1625 här i församlingen, där fadern Nils var klockare och bodde i Äskja. Stud. i Upsala nov. 1660; prästv. 31 juli 1663 i Hsand till adj. i Nordingrå; utn. till komm. i Tuna-Stöde 1668, men fick 1670 byta sig till härvarande kapellansbefattning. Bodde här i Äskja på fädernegården, som han 1674 löste sig till af sina syskon. Jämte prosten Chr. Bozæus öfvervar han trolldomsransakningen i Nordingrå 4 maj 1675, då bortåt 70 à 80 kvinnor voro anklagade och minderåriga barn uppträdde som vittnen. Lefde ännu inpå år 1681.

G. 1668 m. *Margareta Salin*, dotter till länsman Elias Joh. Salin i Nordingrå, sedan omg. m. komm. A. Orstadius i Vibyggerå.

Barn: *Nikolaus*, f. 1669, komm. i Vibyggerå; *Elias*, f. 2/2 1672, khde i Löfånger, n. 12; *Magdalena*, g. m. komm. i Löfånger Ol. Mellin och E. Meander; *Sigrid*, g. 1697 m. länsman i Själevad Christian Trast; *Christina*, f. 1678, g. m. länsman Petter Utter i Ullånger; d. 1749, begr. 5/2, 70 år 2 m.

12. **Petrus Christoph. Hornæus** (1682-1717), f. 1646, borgarson fr. Hsand. Inskrefs jämte sin broder Lars 14 sept. 1667 ss. stud. i Upsala; adj. i Säbrå 1672 och kapellan i Nordingrå 1679. På Nordingrå ting i mars 1679 inlade kapellanen öfver Nordingrå pastorat herr Peder Hornæus 2:ne köpeskrifter, den ena förmäländes, att borgmästaren i Hsand Olof Abrahamsson (Gené) till honom försålt ett hemman i Röksta, som bem:de borgmästare hade i pant af Johan Persson; den andra, att dennes systrar Christina och Annika Persdöttrar upplåtit sin börsrätt till samma hemman åt herr Peder för 132 dlr 16 öre kmt. Kapellanen, som efterträdde komm. Ask i Ullånger, var närvarande vid prästmötet i Hsand 3 febr. 1696. Af ett visitationsprotokoll 27 febr. 1707 framgår, att komministrarne hade samma lön och alternerade uti gudstjänstens förrättande vid annexerna. Han begrofs 11 aug. 1717.

G. m. *Helena Gropman*, dotter till rådman Peder Ol. Gropman i Hsand. Hon begrofs 5/2 1721. 70 år 2 m. g.

Barn: *Elisabeth*, (*Lisken*), f. 1678, g. 1706 m. komm. i Skog Hans Widberg; *Helena*, nämnes dopvittne 1694 och 1705; *Sara*, var ogift 1721; *Brita*, g. 13/10 1713 m. komm. Erik Brunström i Skellefteå; *Christofer*, f. 1683, faderns efterträdare; *Justina*, f. 8/1 1686, g. 16/2 1720 m. komm. i Tuna-Stöde H. Sandberg; *Margareta*, g. 5/2 1721 m. handelsm. Gustaf Holm fr. Brahestad.

13. **Christopher Hornæus** (1718-32), f. 1683, företrädarens son. Stud. i Upsala 21 Sept. 1703; kollega i Hsands skolas 2. kl. och prästv. 1707, därefter domesticus hos pastor i Ragunda samt 1708 hos sin fader. Han inkom 6 juli 1717 till Hsands domkapitel, berättades sin faders sjukelige tillstånd, liggandes på sin sotesäng, hvarifrån han ej väntades uppstå, och begärde kapellanslägenheten i Nordingrå efter sin faders död samt uppvisade till sin begärens befrämjande sin pastoris och præpositi mag. Joh. Omnbergs vocation å församlingens vägnar skrifven. Denna begäran kunde honom ej nekas, efter hans fader så länge på bemälde ort sutit kapellan och dn. Chr. Hornæus i några år sin fader tjänt för adj. till församlingens välbehag; hans fullmakt utfärdades 16 september s. å. Han var en saktmodig man (T.). Afled 24 febr. 1732.

G. 1720 m. *Catharina Unæa*, dotter af khden Hans Unæus i Sidensjö; omg. 1733 m. komm. i Bjerträ H. Burholm.

Barn: *Helena*, f. 1722, d. begr. 31/5 1724; *Petrus*, f. 23/12 1724, d. 1725; *Hans*, f. 8/7 1726, d. s. å.; *Petrus*, f. 9/11 1727, d. 1728; *Jacob*, f. 16/11 1728, gästgifvare i Nordingrå och Röksta, d. 16/11 1810, 82 år g.; *Christopher*, f. 8/8 1731, d. s. å.

14. **Laurentius Ol. Aspgren** (1733-45), f. 1691 i Ås församling i Jämtland af bondeföräldrar. Stud. i Upsala 28 jan. 1717, prästv. 1718; adj. i Torp, sedan nådårspred. i Undersåker, kollega i 2 kl. vid Frösö skola 1720; utn. komm. i Ullånger 8 nov. 1732, tilltr. 1733. Efter att i 12 års tid här tjänstgjort afled han hösten 1745.

G. 13/9 1719 i Torp m. *Christina Thun*, dotter af borgaren i Hsand Hans Thun; omg. m. komm. E. Lööf härst.

Barn: *Olof*, f. 9/2 1721 på Frösön; *Catharina*, f. 30/6 1722 ib., g. 1753 m. komm. Jonas Ullberg i Stigsjö, d. 1754; *Brita*, f. 31/3 1726 ib., g. m. handl. Olof Kiön; d. Hsand ss. änka 3/1 1809.

15. **Petrus Fischer** (1747-49), tilltr. ss. komm. 1747, men fick transport till Vibyggerå komministratur med tillträde 1 maj 1749, se nedan.

16. **Elias Jonæ Lööf** (1749-82), f. 1 mars 1706, föräldrar: borgaren i Hsand Jon Persson Lööf och Rachel Eliasdotter Hellman. Stud. i Upsala 7 okt. 1728. I apr. 1734 anhåller han att på kallelse af kapellanen i St. Jacob i Sthm Engelau få ordineras till hans adj. under præsuls vistande vid riksdagen, hvilket Hsands konsist. beviljade. Han befann sig utan tjänst och i största fattigdom, då han 16 apr. 1740 förordn. till nådårspred. i Råneå efter afl. khden S. Blix; därefter adj. i Hsand 1743, i Indal 1745 och i Nordingrå 1746. Utn. till komm. i Ullånger 28 okt. 1748, tilltr. 1749. På prästmötet i Hsand 1758 hemställde han, att af Ångermanlands prästerskap erhålla någon skälig vedergällning för att han alltid måste pre-

dika vid landskapets allm. lagmansting, som vanligen hölls i Åskja by, hvilket bifölls, och skulle vid nästa lagmansting härmed göras början med Säbrå och därefter i ordning. Afled 24 nov. 1782. Bodde på ett hemman i Öd, som han genom drift och kostsamma uppodlingar förbättrade.

G. 1) 6/7 1749 m. komm. L. Asprens änka *Christina Thun*, äktenskapet barnlöst, d. 1763.

2) 28/2 1764 m. *Anna Mellin*, dotter af khden i Löfånger Joh. Mellin n. 15; K. Maj:t beviljade henne 23/12 1783 dubbla nådår; d. i Törna by 27/12 1816.

Barn: *Christina*, f. 11/3 1765, g. m. eftertr. komm. J. Billström; *Johan*, f. 15/12 1766, stud. 1788, sträfvade förgäfvdes att blifva präst; *Anna Catharina*, f. 4/8 1769; *Anna Elisabeth*, f. 9/2 1777, d. 2/8 s. å.; *Elias*, f. 1/10 1778, d. 11/2 s. å.

17. **Johan Billström** (1785-1807), f. i Arnäs 2 jan. 1740, son af kronolänsman Johan Billström i hans första gifte. Stud. ht. 1759; prästv. i Hsand 31 maj 1767 till adj. åt khde Zelberg i Skön; nådårspred. i Nordingrå 1780, utn. till komm. i Ullånger 27 aug. 1783, tilltr. 85. Afled 26 april 1807 af bröstvärk. Omdömena om honom ha utfallit olika.

G. 1788 m. *Christina Lööf*, dotter af företrädaren.

Barn: *Anna Lisa*, f. 11/11 1793 i Ullånger; *Inga Stina*, f. 8/2 1796 ib.

18. **Per Billström** (1809-22), f. 15 aug. 1764 i Arnäs, son af kronolänsman Johan Billström och Elisabet Sundbom samt halfbroder till företrädaren. Stud. ht. 1784, disp. pro ex. 1785; prästv. 27 sept. 1789 till adj. åt khden Rizén i Torsåker; nådårspred. i Högsjö 1795, återgick som past. adj. till Torsåker 1796, socknepred. i Dal 15 okt. 1803; utn. komm. i Ullånger 1808, tilltr. 1 maj 1809. Afled här 18 jan. 1822.

G. 23/9 1806 m. *Catharina Margareta Strinnholm*, änka efter komm. Ol. Åsander i Vibyggerå; äktenskapet barnlöst.

Tr.: De lingua græca et latina in scholis tradenda, præs. *M. Elffors*. Ups. 1785.

19. **Johan Ångström** (1823-29) komm. i *Selånger-Sättna*.

20. **Henrik Lundblad** (1829-34) f. 20 dec. 1786 i Gudmundrå, föräldrar: bonden Per Henriksson i Å och Märta Persdotter. Han kallade sig en tid Åkerlund. Efter skolstudier i Hsand stud. i Upsala 1809; prästv. 31 jan. 1811 till pastorsadj. i Skön och s. å. i Ragunda, uppehöll socknepred. sysslan i Fors 18 aug. 1812-1 maj 13, v. kapellpred. i Alanäset 14 aug. 1813 samt ordin. kapellpred. därst. 9 mars 1814. Efter 12 års tjänst där under ringa villkor blef han komm. i Sidensjö 1826, tilltr. 1 maj 1827 samt slutl. komm. i Ullånger 4 febr. 1829. Här i församlingen mot-

togs han med välvilja, men inom kort stördes det goda förhållandet, i det att sekteriskt hat mängde sig in och genom hans obetänksamhet än mer uppflammade. Han ägde goda ämbetsgåfvor. och sångröst. Under sin gymnasietid fick han vid högtidligare tillfällen utföra solopartier, däri man hörde hans klara stämma, »öfvad i mångdrillande tonbrytningar enligt tidens sed». Som jordbrukare var han driftig och erhöll redan 1813 ett offentligt premium för näringsflit. I Alanäset gjorde han början med upprödande af ett boställe åt kapellanen, så ock i Sidensjö och på Ullångers komministersboställe, hvars första innehafvare han var, men hann knappt själf njuta frukterna af sitt arbete. Han lär ock varit skicklig som smed. Hans största fel var ett häftigt lynne och grällystenhet. I Alanäset hade han en trätgirig granne. Gårdarna voro skilda genom en stengårdsgård, och där stodo de mången gång och grälade, så att deras hustrur måste skilja dem åt. Han afled 24 nov. 1834 i en nervsjukdom, som han ådragit sig 1833 genom öfverspändt arbete och som förvärrades af tillstötande själslidande öfver kränkt hederskänsla. (HST 1835: n. 8.)

G. 1813 m. *Anna Dorothea Meijerberg*, f. 20/8 1797, dotter af postinspektör Ol. Meijerberg och Margareta Fredrika Öhrbom på Frösön. Den lilla gård, mannen förskaffat henne, måste hon försälja för boets skulder och fick med sina många barn flytta till en gammal båtmansstuga, där ej fanns en fönsterruta i väggen. Ett behjärtansvärdt upprop om hjälp åt henne utfärdades. (Norrlands Tidn. 1839, n. 42).

Barn: *Per Olof*, f. 12/4 1814 i Alanäset, klockare och sadelmakare i Hsand, d. 23/11 1854; *Karl Henrik*, f. 16/7 1816, garfvare i Gudmundrå; *Johan Erik*, f. 23/12 1818; *Claes Evert*, f. 22/7 1821; *Märta Fredrika*, f. 30/11 1823; *Anna Margareta*, f. 20/3 1826; *Anders Gustaf*, f. 8/5 1828 i Sidensjö; *Henrietta Dorothea*, f. 17/12 1829 i Ullånger och Kullsta, g. 1858 m. sockenskomakaren Johan Sundin i Eden, Ullånger; *Jonas Adolf Christofer*, f. 29/6 1832 i Salom, dräng i Ullånger 1854; *Wilhelm*, f. 31/12 1834, d. 26/4 1835.

21. **Petrus Brandell** (1838-41), f. 1 jan. 1781 i Piteå landsförs.; föräldrar: Pehr Brandell, skräddare och hemmansägare i Håkansö, och Catharina Olsdotter från Svensbyn, ett allvarligt par, som räknades till de gamla »läsarne». Begåfvad med högst ovanliga anlag, måste sonen dock tidigt ut och tjäna som dräng, och först 25-årig fick han sin närda önskan uppfylld att få studera. Inskrefs i Piteå skolas 1. klass 12 maj 1806, där han blef klasskamrat med den 9-årige Christoffer Jacob Boström. Snabbt, på 5 år oaktadt afbrott genomgick han, under ihärdig flit, både skola och Hsands gymn. och inskrefs som stud. i Upsala 1811. Här absolverade han på ett år det teol. seminariet, återvände jämte sin studiekamrat E. P. Selahn till Hsand, där de efter vederbörligt predikoprof aflade prästex. i juli 1812, men blefvo 4 okt. prästvigda af ärkebiskop

Lindblom i Upsala domkyrka. Brandell erhöll först förordnande som adj. i Högsjö, blef där nådårspred. 1814 och sedan af biskop Almqvist konstituerad till adj. och curam gerens i hans prebende Nora 1817. Lönen bestod af fri bostad, föda för en ko och 30 t:r korn, men förbättrades dock något, när han med sin vice pastorstjänst 1832 fick förena komministerbefattningen i annexan Skog, där lönen var 44 t:r, af hvilka han dock måste afstå 30 t:r till sin vice komm. Biskop Franzén upplät åt honom Nora prästbord såsom lön jämte en del af pastoralieima. I denna anspråkslösa prästerliga ställning, som han i 21 år intog, framträder han dock såsom en andans storman inom stiftet genom sin andligt uppväckande och omskapande verksamhet ej blott inom egna församlingar, utan inom långt vidare kretsar. Hit till Nora strömmade åhörare i väldiga skaror för att höra hans predikningar och söka tröst och hjälp i andlig nöd. I en tid, då kristendomsförkunnelsen förfallit till mycken ytlighet, hade han anslagit de djupare grundtonerna om synd, nåd och försoning. Förundransvärdt lätt och obehindradt flöt hans tal; hans predikan, på samma gång rik på tankar, klar och utan prydnader, var gripande och öfverväldigande, enligt hvad närvarande åhörare kunde förtälja. Tyvärr finnes af denna rika andliga förkunnelse knappt en rad i tryck bevarad; han utförde nämligen sina predikningar ex tempore alltsedan han kom till Nora. Men destomer röjde sig deras verkningar i Ådalen och närliggande församlingar genom större andlig vakenhet och gudsfruktan bland befolkningen. Äfven Læstadianismen är i andra hand påverkad af Brandell. Omtanken för familjen föranledde honom slutligen att söka den lediga komministraturen i Ullånger, till hvilken han utnämndes 3 aug. 1836, men tilltr. först 1 maj 1838. Lönen steg där till 70 t:r spl. Han var dock redan då utarbetad. Här i Ullånger fanns väl kapellansboställe, men ingen bostad. Han måste med mycket besvär skaffa sig hemman och för bosättningen bygga sig egen gård i Törna by. Därjämte tillstötte en svår sjukdom i ena kinden, för hvars bekämpande han företog en resa till Sthm. Sjukdomen syntes väl till en början häfd, men återkom och medförde omsider döden 4 maj 1841. Efter hans bortgång riktades i Nordisk Kyrkotidning en anklagelse mot honom för irrlärlighet och dragning åt metodismen¹, så att biskop Franzén måste uppträda och försvara sin vice pastor. Man har beklagat att förhållandena ej tilläto honom att förvärfva

¹ Anledningen var bland annat, att Brandell under sitt uppehåll i Sthm predikat vid invigningen af det nyuppförda Metodistkapellet och bott hos metodistpred. G. Scott, ehuru khden Ekdahl i Adolf Fredriks förs. erbjudit husrum och upplåtit sin församlingskyrka, om Brandell velat där predika. Det ansågs, att han svikit sin plikt mot sin lutherska kyrka (Nord. kyrkotidn. utg. af *J. Ternström*, årg. 2, 1841 n. 10, 12, 14; jfr Svenska Biet 1841 n. 192).

en grundligare teologisk bildning, men han har på sin plats i lifvet haft ett så välsignelsebringande inflytande, att man med tacksamhet bör mer fästa sig vid hvad han varit, än vid hvad han möjligen kunnat blifva. Såsom ett bevis på hans andliga betydenhet må vittna, att en hel legendbildning uppkommit kring hans person.

G. 21/3 1816 på Åbord, Högsjö s:n, m. *Anna Brita Geting*, f. 8/11 1793, dotter af kyrkobyggaren, ekonomidirektör Simon Geting och Anna Hultström.

Barn: *Karin*, f. 19/11 1816, g. m. khden J. Kerfstedt i Rödön, d. i Upsala 12/3 1905; *Simon*, f. 5/2 1818, d. 5/3 s. å. i Nora; *Petrus*, f. 22/6 1819, khde i Nordingrå; *Anna*, f. 13/12 1820, g. 1 m. handl. Pehr Hedberg i Gefle; 2. 25/5 1858 m. komm. landtm. Ol. Emanuel Næslund i Hsand; d. i Sthm 19/4 1899; *Simon*, f. 6/6 1822, prost o. khde i Skellefteå; *Isak* f. 13/2 1824, d. späd; *David*, f. 20/7 1825, d. 1826; *Ulrika*, f. 15/1 1827, g. 12/6 1853 m. högm. pred. i Hsand, sedan khden i Stöde J. Chr. Ruuth; d. 16/9 1867; *Abraham*, f. 26/12 1828, 1:e landtmätare i Väster-norr. län, d. i Hsand 29/7 1885; *Emanuel*, f. 14/9 1830, d. 1831; *Emanuel*, f. 22/3 1832, d. s. å.; *Christina*, f. 5/1 1834, g. m. grosshandl. Fab. Ax. Krautmeyer, d. i Nyland 21/4 1874; *Maria*, f. 28/9 1836, bosatt i Hsand.

Tr.: Andeligt bref till en om sin salighet bekymrad person inom Norrbottens län, skrifvet af *Pehr Brandell* under dess studenttid. Piteå 1847.

(*Litt.*: *J. A. Englund*, Framstående kyrkans män härstammande från Vester- och Norrbotten, Luleå 1889, s. 63; *Therese Brandell*, Pehr Brandell. En lefnadsteckning. Ups. 1912.)

22. **Gustaf Ulin** (1844-46), f. 26 maj 1792; fadern var nämndeman Olof Unesson i Uneåsen i Indals Liden, en äldre broder var komm. i Själevad Uno Ulin. Inskrefs som stud. vid Upsala univ. 9 okt. 1818, v. kollega vid Hsands skola ht. 1820 och vt. 1822, prästv. 17 juni 1821; nådårspred. i Selånger 28 aug. 1822; högmässopred. i Hsand 6 aug. 1823; nådårspred. i Skön 27 aug. s. å.; past. adj. därst. fr. 1 maj 1826, v. komm. i Sättna 25 juli 1827 och tillika fångpred. i Medelpads landshäkte; v. kollega vid Frösö skola 1 maj 1829; vakanspred. vid Stigsjö sacellani sept. 1829; v. komm. i Sköns past. 9 nov. 1831-33, tjänstg. i Ullånger 3 mån. sommaren 1833, past. adj. i Indal 18 sept. s. å., nådårspred. o. vice past. i Sundsvall 19 mars 1834; stadskomm. i Hsand 2 sept. 1835, tilltr. 1836; utn. komm. i Ullånger 9 febr. 1842, tilltr. 1 maj 1844. Afled 20 okt. 1846 af lefversjukdom.

G. 18/9 1827 m. *Christina Helena Holmbergsson*, f. 28/5 1802 i Hsand, dotter till postdirekt. därst. Olof Holmbergsson, d. 15/5 1878. Inga barn.

23. **Anders Lidblom** (1848-69), f. 30 okt. 1795 i Ådals-Liden; föräldrar: klockaren Johan Andersson i Lidgatu by och Stina Filipdotter. Stud. ht. 1819; prästv. 6 juli 1824 att ss. adj. biträda socknepred. And.

Nordholm i Fjällsjö; v. kollega vid Hsands apologetiska skola 28 sept. 1831, hvilken tjänst han oafbrutet skötte, till dess han med fullmakt af 22 dec. 1847 tillträdde Ullångers sacellani 1 maj 1848. Anhöll om 40 frihetsår för en till komministerbostället hörande jordareal om 2 tunn. 6 kappl., afsedd till krydd- och trädgård; begäran tillstyrktes af konsist., men afslogs af K. Maj:t 6 dec. 1861. Komm. L. var ganska originell. Vid sin hitkomst tog han reda på de församlingsbor, som vid valet icke röstat på honom; af dem ville han ej uppbära några löneförmåner, då de ej velat ha honom till präst. För församlingens själavård lär han haft mindre intresse, än att förfärdiga musikaliska instrument, bland annat orglar. Han hade en ovanligt flytande tunga. Afled 8 apr. 1869.

G. 7/8 1831 i Norrköping m. *Inga Catharina Elisabeth Tigner*, som afled i Hsand 10/12 1839, 27 år 7 mån. 6 dag.

Barn: *Christina Maria*, f. 15/5 1832 i Hsand, d. ogift 23/8 1904 i Högsjö, begr. i Gudmundrå 25/8 s. å.; *Johan Victor*, f. 22/3 1834, kommissions- och afvittringslandtmätare i Västerbotten, d. i Umeå 3/11 1876; *Agnes Carolina*, f. 28/2 1838, d. 8/4 1839; *Catharina Magdalena*, f. 22/11 1839, d. 26/3 1840.

24. **Frans Abraham Walfrid Edlund** (1870-79), utn. komm. i Ullånger 6 dec. 1869, tillika v. past. i Nordingrå 15 jan. 1870-1 jan. 1871, t. f. past. i Vibyggerå sommaren 1872; utn. 1:e komm. i Umeå landsförs. 27 aug. 1877, se *Umeå*.

25. **Erik Ludvig Walter** (1879-92), f. 23 sept. 1851 i Skellefteå, son till klockaren Joh. Svedberg och Anna Hedvig von Walter. Utn. komm. i Ullånger 11 juni 1878, utn. khde i Jörn 1892, se *Jörn*.

På grund af kgl. br. 20 mars 1891 återbesattes komministerstjänsten ej, enär Ullånger efter khden P. Brandells afgang skulle bilda ett från Nordingrå skiljdt pastorat. Emellertid skedde utbrytningen redan under Brandells lifstid år 1916.

KOMMINISTRAR I VIBYGGERÅ.

1. **Sanderus Erici** [1593-99] undert. ss. kapellan i Nordingrå, jämte Sivardus, Upsala mötes beslut 1593. Huruvida dessa betjänat hvar sin annexkyrka och hvilkendera tillhört Vibyggerå kan ej med bestämdhet afgöras. Sander blef sist khde i *Gudmundrå* år 1604.¹

¹ Mera till sägen än till historia torde räknas en kapellan här, *Andreas*, först omtalad af *Er. Ström* i Diss. de Angermannia utan uppgifven tid, men af *Tunæus* satt som efterträdare åt Sander 1604. Han skall ha inträngt i den bekanta hålan i Skuluberget och, efter att ha kämpat med trollen därinne, mistat förståndet.

2. **Samuel Benedicti Blix** (1624-28) nämnes 27 nov. 1624 komm. i Nordingrå, då S. Nenzelius dedicerade honom sin gradualdisputation. Se khdar i *Arnäs*.

3. **Samuel Er. Gestrinius** (1635-48), f. 16 apr. 1604 i Ljusdal i Hälsingland, son af khden därst. Erik Gestrinius och Anna Mårtensdotter och broder till khden Petrus G. i Nordingrå. Stud. i Uppsala 9 mars 1620, prästsv. 26 juli 1627 af ärkebiskop Kenicius, först adj. åt sin broder i Nordingrå; som komm. först bosatt i Ullånger och från 1640 i Vibyggerå och Sund. I ett bref till Upsala domkapitel, dat. loco calamitatis meæ Vi-byggerå 4 aug. 1646 klagar han bitterligen öfver sin oblida lycka i befordringsväg. Då Jämtland 1644 intogs af svenskarne, föreslogs han näml. till khde i Hammerdal, men erhöll ej befattningen, enär de norska prästerna fingo behålla sina gäll; så hade han hopp om Nätra, men blef där utträngd, slutligen utnämndes han till khde i Anundsjö och mottog till och med pastoratet 1646, men måste träda tillbaka. Emellertid erhöll han omsider Norrala pastorat i Hälsingland, hvilket han tillträdde 1 maj 1648. Prästerskapets fullmäktig vid riksdagen i Upsala 1654. Afled 4 febr. 1672 och begrofs 12 mars. Den tid, han tjänstgjorde i Nordingrå, bodde han i Häggvik och idkade sälskytte vid en holme i Hyndtjärn, som benämndes »herr Samuels holme». (T.) I Vibyggerå hade han ett hemman i Sebbäng om 11½ säl., hvilket han 1655 efter flyttningen till Norrala afyttrade till Peder Andersson i Ytterskog, Säbrå. Enligt ett genealogiskt släktregister skall han haft 6 söner och 9 döttrar, af hvilka 8 barn aflidit i unga år.

G. 23/1 1631 m. *Margareta Fortelia*, f. 23/9 1715, dotter af khden Ol. Abrahami i Skog, Hälsingland.

Barn: *Erik*, f. 6/12 1631 i Häggvik, scholaris i Hsand 1643, khde i Ofvanåker, Häls., d. 1703; *Barbro*, g. 1657 m. borgaren i Söderhamn Sam. Menlös; *Anna*, f. 1635, g. 1662 m. khden Ol. Schalin i Söderala; *Abraham*, f. 1637, d. ss. stud. 1648; *Christina*, f. 24/8 1639, g. 13/5 1660 m. khden och faderns efterträdare i Norrala Lars Norelius; d. 1734; *Brigitta*, f. 1641, d. 1648; *Margareta*, f. 1643, d. 1651; *Samuel*, f. 17/7 1644, komm. i Bollnäs, d. 18/1 1698; *Johan*, f. 1646, khde i Holm, ärkestiftet, d. 15/3 1689, *Olof*, f. 1650, d. 1651; *Abraham*, f. 1651, d. 1653; *Margareta*, f. 1654, d. s. å.

4. **Petrus Nicolai Berghemius** (1648-50), född här i Vibyggerå, blef adj. i Nordingrå 1640, komm. här 1648, utn. till skolmäst. i Oviken 1650, sist khde i *Undersåker*.

5. **Olaus Erici Bolenius** Angerm. (1650-63), troligen f. här i pastoratet, systerson till khden Henr. Jonæ i Burträsk. Stud. i Upsala 12 nov. 1647, kapellan i Vibyggerå 1650, bodde i Walto, sedan i Fröstvik,

där han 1662 köpte en hemmansdel af sin granne Olof Abrahamsson, hvilken dock vållade honom och hans hustru mycket obehag. På Nordingrå ting 14 aug. 1663 klagade kaplanens hustru med gråtande tårar, att hon af grannen blifvit kallad orm, dj-l m. m., men rätten gaf henne godt vittnesbörd, att hon var en rolig och stilla kvinna. Hr Olof hade fått uppbära skällsordet skvallerbytta, enär han för khden anmält, att Olof Abrahamssons hustru beklagat sig över att ha blifvit af mannen omänskliggen handterad.

G. m. *Elisabeth Nilsdotter*.

En son *Petrus*, djekne i Hsands skola 1675, omtalad i trolldomsprocessen s. å.

6. **Nils Unesson Edenius** (1663-79), troligen från Sollefteå, ty han afyttrade 1762 ärfd hemmansjord i Billsta till Hans Hansson i Västanbäck. Stud. i Upsala 20 okt. 1658; prästv. i Hsands kyrka 16 maj 1662 till superintendents-adj. i Säbrå; komm. här i Vibyggerå redan 1663. (T.) Köpte sig först år 1668 en gård i Edånger, men bodde 1672 på eget hemman i Sjöland. I närvaro af kapellanen Nils Edenius hölls rannsaking »om trullpack» på tinget i Vibyggerå 2 juni 1675. Från företrädarens och hans egen tid hade Vibyggerå komministrar sig ålagdt besväret med socknens behållna kyrktionde och dess fördelning på prästerskapets fattiga änkor inom stiftet, sedan drottning Christina i bref 1653 på superintendents P. Steuchs framställning anordnat samma tionde för detta ändamål, dock med uttryckligt förbehåll att icke vidare med sådana ansökningar varda besvärad. Död antagligen 1679.

G. m. *Maria Ragvaldsdotter Mört*, dotter af befallningsman i Ångermanland Ragvald Pålsson i hans första gifte. År 1680 28 sept. insänder Hsands domkapitel till Kungl. Maj:t förbön för änkan och hennes små barn att erhålla frihet på det lilla hemmanet i Sjölands by.

Af barnen: *Petrus Edenius*, stud. i Åbo 1687, får ss. fattig hjälp af universitetets fiscus. (*Lagus*, Åbo stud. matrikel).

Johan Beckius tjänstgjorde 1681 ss. v. komm. i Vibyggerå och undertecknade mantalslängden in absentia rev. domini præp: (Christ. Bozæi).

7. **Andreas Laur. Orstadius** (1683-85), f. 1650, bondson från Orsta by i Nordingrå. En af hans bröder Olof Orstadius blef prost och khde i Karlshamn. Stud. i Upsala 12 nov. 1675; hitkom 1683 mot församlingsbornas önskan, och de yttrade missnöje öfver, att herr Anders icke gjorde någon uppbyggelse. Konsist. resolverade i anledning häraf, att Orstadius, ehuru ostraffelig präst och fri från sådant tillmäle, dock skulle till all jalousies undvikande byta tjänst med komm. Per Hornæus i Ull-

ånger. Men Orstadius afled 1685, innan ombytet hann försiggå. Han är begrafven i Ullånger.

G. m. *Margareta Salin*, änka efter komm. J. Ask i Ullånger, n. 11.

En son: *Johan Orstadius*, f. omkr. 1684, var medhjälpare åt sin farbroder prosten Olof Orstadius i Karlshamn, blef själf khde i Frillestad 1711, d. 1712.

8. **Petrus Joh. Sahlman** (1686-95), uppträder äfven under namnet *Salonius*, var född i Nordingrå och byn Salom af bondeföräldrar, inskrefs som student i Upsala 11 mars 1675; prästv. 1680 till adj. hos khden E. Djupædius i Grundsunda, där han tjänstgjorde, till dess han som utn. komm. i Vibyggerå hitkom 1686. Var jämte sin khde prosten Ström närvarande vid prästmötet i Hsand febr. 1694. Afled i aug. 1695.

G. i Grundsunda 1682 m. *Anna Djupædia*, khden därst. Er. Djupædii dotter, omg. m. eftertr. härstädes.

Af barnen: *Margareta*; *Karin*, f. 10/4 1689, d. 7/6 1691; *Erik*, döpt 6/9 1691, fil. mag. i Upsala 1719, d. i Vibyggerå, begr. 2/4 1723; *Barbro*, döpt 30/9 1694, d. här, begr. 20/10 1707.

9. **Nils Ask** (1696-1705), f. 1669, son till komm. i Ullånger J. Ask. Stud. i Upsala 13 okt. 1688, blef på khden i Nordingrå M. Ströms begäran om hjälp i sin vidlyftiga församling prästv. i Hsand 26 sept. 1693 samt tillträdde under konservation komministraturen i Vibyggerå 1 maj 1696. Afled 5 apr. 1705.

G. 12/7 1696 m. företrädarens änka *Anna Djupædia*. Konsist. begär 4/6 1709 hos Kgl. Maj:t 6 tr donationsspanmål för henne, ss. efter senare mannens död »med en fördubblad sorg i ett eländigt tillstånd försatt, ity att de faderlösas hop blef förmerad».

Barn: *Johan Ascher*, f. 14/1 1697, prästv. i Hsand 1721 till bat. pred. vid Jönköpings regemente, khde i Jerfstorp i Småland, d. 1731; *Malin*, f. 12/6 1700, g. m. postmästaren i Bjästa, Nätra, Jonas Stenklyft.

10. **Erik Petri Selander** (1706-47), f. 13 maj 1666, bondson från Själands by, Säbrå; modern var syster till prosten Nils Nyman i Gladsax i Skåne. Blef från Hsands gymnasium stud. i Upsala 1 okt. 1692. Prästv. 1700 till adj. i Säbrå, utn. komm. i Vibyggerå 1705, tilltr. 1706. Han hade 1716 trolofvat en båtsman Michel Hansson Brink från Finland med en piga i Ullånger, utan att Brink visat, att hans förra hustru afgått med döden. Konsist. fann komm. Selander därutinnan handlat mycket obetänkt, och i vidrig händelse blifver den trolofningen honom ansvarig. Då Sidensjö pastorat i mars 1729 var ledigt, gjorde han ansökan, åberopande

sin 23-åriga tjänstetid här, hvarunder han jämte ett stadigt predikande svåra och besvärliga resor måst utstå och dessutom af åtskilliga krämpor och svagheter varit besvärad samt många små barn haft att försörja. Han fick ock profpredika, men erhöill allenast 1 röst samt befriades från att aflägga pastoralexamen, till hvilken han var kallad. Aflod om sommaren 1747, 81 år gammal, »en vacker och stilla man».

G. m. *Catharina Boding*, f. 29/5 1678, dotter af kronolänsman Jöran Boding i Säbrå, d. 10/4 1768. En grafsten öfver makarne fanns i Vibyggerå gamla kyrka framför altaringen.¹

Barn: *Petrus Selander*, f. 24/12 1706, 2:dre teologie lektor i Hsand, d. 15/6 1769; *Sara*, döpt 25/10 1708, g. 1) 16/10 1733 m. borgaren i Hsand Petter Söderström, 2) m. handlanden J. Sellström, 3) m. lektor Clemens Eurenus; d. på Kramfors, Gudmundrå 28/7 1781; *Catharina*, döpt 16/1 1710, d. ung; *Daniel*, döpt 9/3 1712, rektor vid Frösö skola; *Erik*, döpt 7/11 1714, konrektor i Hsand, d. 29/2 1777; *Catharina*, döpt 2/6 1717, g. 12/1 1742 m. landtmät. Gerhard Edman; *Christina*, döpt 26/7 1719, g. m. faderns eftertr. komm. P. Fischer; *Johannes*, döpt 16/9 1722.

11. **Petrus Fischer** (1749-81), f. maj 1706 i Gudmundrå, son af bonden Måns Olsson i Fiskja. Stud. 31 aug. 1728, kallade sig en tid *Fisk*, prästv. 7 dec. 1737 till adj. åt den. 70-årige komm. Selander, utn. 4 febr. 1747 till komm. i Ullånger, men fick 1749 transport till Vibyggerå för att kunna sköta svärfaderns hemman. I aug. 1781 anmäldes för konsist., att komm. Fischer aflidit. Han begrafns 9 sept. s. å. Bodde i Näs.

G. 6/10 1744 m. *Christina Selander*, dotter till företrädaren; d. 16/8 1794.

Barn: *Olaus*, f. 23/3 1747 i Vibyggerå; *Erik*, f. 26/1 1749 i Ullånger, d. 27/3 s. å.; *Magnus*, f. 19/5 1750, d. 28/5 s. å.; *Christina Margareta*, f. 11/7 1754, d. begr. 15/9 s. å.; *Catharina Elisabeth*, f. 10/9 1756, g. 14/11 1784 m. Hans Pärsson i Herresta, omg. 26/6 1791 m. skepparen Jonas Nordlund; *Petrus*, f. 9/12 1757.

12. **Elof Frisendal** (1783-99), khde i *Indal* n. 18.

13. **Olaus Åsander** (1799-1800), f. 1747, bondson från Nordingrå. Stud. i Upsala vt. 1774; prästv. till adj. åt komm. P. Næslund på Alnön 1776, blef sedan adj. i Njurunda 1780 samt kom i sept. 1797 till hjälp åt khden Zimmerman i Nordingrå; utn. komm. i Vibyggerå 30 aug. 1798, tilltr. 1799. Aflod redan 11 aug. 1800.

¹ Inskriften därå: IHΣ XPIS | Härunder hvilar | den i tiden ärevördiga och wäl-lärde comministern i Nordingrå | Webyggerå | och Ullånger | Herr E. Selander | född d. 13 maj åhr 1666 | död d – åhr 17– med sin kära maka | i lifstiden äreborna | og gudälskande matrona | Catharina Jörnsdotter Boding | född d. 29 maj åhr 1678 | död d. – åhr 7– | Phil. 1 v. 21 Xtus är mit lif og döden min vinning Rom. 8 v. 18.

G. 7/10 1798 i Nordingrå prästg. m. *Catharina Margareta Strinnholm*, som erhöll dubbla nådår. Omg. 1806 m. komm. i Ullånger P. Billström.

14. **Magnus Unæus** (1803-11), utn. till komm. i Vibyggerå 27 maj 1801, tilltr. 1803; sist khde i *Löfånger* n. 18.

15. **Daniel Schörling** (1811-18), f. 7 sept. 1764 i Hsand, son af skepparen Peter Schörling och Catharina Salin. Stud. i Upsala 1786. Ett bland de svagaste prästämmena i stiftet, undergick han tacendo teol. ex. i Upsala. Historien förmäler, att han vid ansökan om en informatorsplats framhållit, att ehuru han trodde sina svaga kunskaper vara kända, det som bruste i insikterna dock kunde ersättas genom själfva exercitierna, icke mindre än genom dagelig öfning. Sedan han fått venia att hålla aftonsångerna i Hsand, dock under komm. D. Widéns censur, predikade han där »grufveligen». Blef omsider 17 nov. 1793 prästv. till komm. adj. i Burträsk, nådårspred. därst. 1795, past. adj. i Råneå fr. 1 maj 1796, men fick ej af khden. West-Eurén ut den af konsist. fastställda aflöningen; komm. adj. i Piteå landsförsamling 1799 och nådårspred. 1806, utn. komm. i Vibyggerå 1810, tilltr. 1 maj 1811. På grund af tjänstefel blef han enl. Kgl. Maj:ts resolution 18 febr. 1818 afsatt från komministraturen och 15 apr. afklädd kappa och krage. Tjänste sedan ss. lotsålderman på Ulfön och afled 31 okt. 1835.

G. 24/6 1805 m. *Anna Catharina Lyckman*, f. 1767 i Lycksele, af lappske härkomst. En dotter *Anna Catharina*, f. 8/3 1816, g. m. Daniel Norlin i Näs, Vibyggerå.

16. **Olof Sundén** (1818-34), f. dec. 1771 i Anundsjö, son af bonden Zach. Nilsson i Norrböle och Sara Olofsdotter. Föräldrarna, som önskade se sonen ingå i prästerliga ståndet, sände honom vid 14 års ålder till Hsands skola, hvarifrån han kom till gymnasiet 1793. Stud. i Upsala 1797. Prästv. 16 dec. 1798 till past. adj. i Grundsunda, nådårspred. i Fjällsjö 1800, v. sockenpred. därst. 1803; v. komm. i Grundsunda 1804, past. adj. i Arnäs 1805, sedermera i Häggdånger, komm. adj. i Skog 1814. Efter att så under många år skjutsats på konsistorii kärra, utn. han till komm. i Vibyggerå 1818 och afled här 17 juli 1834 såsom den siste komm. i församlingen, hvilken härefter bildade eget pastorat.

G. 1825 m. *Maria Christina Borgström*, d. i Borgsjöbyn 11/3 1886, 94 år 5 m. 13 d., sörjd af barn och barnbarn.

Döttrar: *Sara Greta*, f. 27/1 1827; *Hedvig Catharina*, f. 16/1 1829.